

DEMOCRATSKA

Upravišтво „Demovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Demovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina: Četrletno Din 7.50, polletno Din 15.—
celoletno Din 30.—

Zakaj slepomišite?

Zeleni generali v Ljubljani so zašli med pilpogače, ki jim navadno tudi netopirji pravimo. Napol miš, napol ptič. Malo leta podnevi, najraje pa v mraku in v temi.

V zvezi z radikali izdajajo zeleni generali v Ljubljani list „Narodni dnevnik“, ki ga plačuje in vzdržuje po volji radikalov Jadranska banka. List ima nalogo, polagoma poradikaliti vse one, ki bi postali njegovi naročniki. Ker zeleni generali agitirajo za „Narodni dnevnik“ tudi med pristaši SKS, je jasno, da hočejo tudi samostojne kmete na zvit in zahrbtnen način pripeljati v radikalijo. Da je „Narodni dnevnik“ radikalno glasilo, pa ne dokazuje le dejstvo, da ga radikali z bančnim denarjem vzdržujejo, marveč dokazuje tudi pisava tega lista samega.

Večkrat že je „Narodni dnevnik“ prikrito in brez ovinkov pozival ljudi, da naj pristopijo k radikalni stranki. Kako more list, o katerem pripoveduje g. Pucelj po deželi, da je tudi njegovo glasilo, agitirati za radikalijo. Ali s tem ne agitiira proti SKS? To je treba vprašati zelene generale in zahtevati od njih jasnega odgovora. Ako ne bo SKS kmalu napravila red in jasnost, bodo lepega dne vsi skupaj čepeli pod Pašičevo brado.

Zadnjo nedeljo se je pa „Narodni dnevnik“ celo tako daleč spozabil, da je naravnost napadel tudi SKS in srbsko zemljoradniško stranko, katere del je menda SKS. „Narodni dnevnik“ je očital SKS, da ima jako „malo državne in narodne duševnosti“. Vprašamo: Ako ima pri „Narodnem dnevniku“ g. Pucelj res kaj govoriti, kako je potem mogoče, da se „Narodni dnevnik“ proglašja za vladno-radikalno glasilo in kako je mogoče, da v nič deva SKS, katere član je še vedno g. Pucelj. In druge opozicijske stranke; saj zeleni generali svojim pristašem neprestano zatrjujejo, da oni niso zvezani z radikali, da je SKS opozicijska stranka in da g. Pucelj opozicijo dela.

Tudi to je treba razčistiti in zagrinjalo dvigniti, da se bo videlo, kaj gospodje zeleni generali delajo za kulisami. Ne zadoštuje, da zelena generaliteta ljudem nekaj lepega zapoje, marveč je treba premisliti, če je to, kar se od nje sliši, tudi resnično. Kakor smo pa gori povedali, potrjujejo dejanja, da so besede zelenih generalov lažnive. Ker pa ta gospoda laže in ljudi vara, jo je treba nagnati, ako nočejo samostojni kmetje na deželi, da jih ne bo radi generalov pobrala radikalija. Boljše je, da

se taka stvar razreši prej, nego je prepozno. Ako vidiš, da ti je kdo zažgal pod slamnato streho vžgalico, moraš naglo gasiti, da ne spraviš vse hiše v plamen. Tako je in mič drugače.

Ako bi šlo samo za srečo ali nesrečo le ljubljanskih zelenih generalov, bi mi teh stvari sploh ne pisali. Oni že vedo, zakaj silijo v radikale in je tudi stvar njihove špekulacije, kako jim bo šlo.

Mi pa imamo pred očmi one številne pristaše SKS na deželi, od katerih jih je največ bilo nekdanjih dobrih prijateljev, one pristaše SKS, ki se ob vsaki priliki ramo ob ramo borijo po vaseh in po občinah za svobodo in napredek naprednega ljudstva na deželi. Tem ljudem, ki jim zeleni generali zakrivajo resnico, moramo povedati istino. V njihovem in v našem interesu je, da se SKS in JDS na deželi med seboj ne koljeta, ker imata obedve stranki edinega pravega sovražnika: klerikalno stranko. V medsebojnem klanju ima le farovž od tega dobiček, kajti po-

vsod, kjer se pričkata dva, tretji dobiček ima.

Stojimo pred oblastnimi in srezkimi volitvami. Te skupščine so velikanske važnosti zlasti za naše kmetско ljudstvo. Ali naj nas najdejo te volitve razcepljene? Kaj bi bila posledica? Da dobijo klerikalci od 50 mandatov v oblastni skupščini skoro vse in da v okrajnih (srezkih) zastopili zagospodarijo po ogromni večini klerikalci.

Slepomišnja zelenih generalov mora biti hitro konec, ako nočejo napredni deželani, da popolnoma propadejo. Radikalna stranka v Sloveniji ne bo ničesar dosegla, ker je nihče ne mara in je nesreča za državo in za narod. Najboljše je, če zeleni generali odkrito vstopijo med radikale in svojih pristašev na deželi ne vlečejo več za nos. Pristaši SKS na deželi pa naj se lepo naslonijo na delavne pristaše JDS in naj gredo z njimi skupaj v boj proti klerikalcem in proti radikalcem, kakor bodo tudi pristaši JDS šli složno in bratsko v boj s pristaši SKS tam, kjer so oni močnejši. Preko glav zelenih generalov gre naša skupna napredna fronta v boj proti skupnemu sovragu.

Za napredno slogo pri oblastnih volitvah

Bližamo se volitvam v oblastne skupščine. Kakor je izjavil minister za notranje zadeve dr. Vujičić, se bodo te volitve mogle vršiti že v začetku aprila. Volilna borba pri teh volitvah bo nedvomno po vsej državi zelo ostra, mogoče celo ostrejša, kakor je bila za časa skupščinskih volitev.

V Sloveniji se je izza volitev v skupščino položaj že znatno spremenil. Izidi občinskih volitev po raznih občinah na Kranjskem v zadnjem času so pokazali ogromen padec klerikalne moči v korist demokratov, odnosno naprednjakov. Gotovo velika zasluga pri podiranju klerikalne stavbe, ki je po skupščinskih volitvah na prvi pogled izgledala nepremagljiva, gre demokratom. Baš omenjene občine nam kažejo, da so demokrati znali ustvariti skupne napredne fronte. Brez sloge naprednjakov bi uspehi ne bili takšni.

Vsem naprednjakom, ki mislijo razumno in se ne dajo begati od krivih prerokov, je jasno, da bo moralo pri oblastnih volitvah priti do napredne sloge na vsej črti. Demokratska stranka, ki je danes najagilnejša napredna stranka, bo edina mogla uspešno voditi to skupno napredno borbo proti največjemu sovragu slovenstva — klerikalizmu.

Pristaši SKS na deželi to po večini uvidevajo in brez nadaljnega priznavajo, saj so imeli pri zadnjih skupščinskih volitvah dovolj prilike uvideti, kam vodi razcepljenost, katero so povzročili njihovi neuvidevni voditelji, ki same častihlepnosti in trmoglavosti niso hoteli iti skupno v boj proti klerikalizmu.

Mi govorimo te besede ljudem, ki jih še ni zapustila vsa razsodnost. Izrazito stanovska politika ni in tudi ne bo pri nas uspevala in je zato trošenje sil zanjo izgubljeno delo. Samostojna kmetijska stranka, ki je sicer spočetka kazala lepe uspehe, je ob zadnjih volitvah v skupščino skoro popolnoma propadla. Ako hočemo, da se bo napredna stvar uspešno razvijala, je potrebno brez omahovanja in z zavračanjem zlohotnih duhov, ki hujskajo naprednjake po deželi proti slogi, iti skupno v boj pod zastavo preizkušene demokratske stranke. Ako pristaši SKS ne verjamejo še sedaj, da je to v interesu napredne stvari nujno potrebno, pa bodo verjeli nedvomno potem, ko bodo doživeli drug poraz. Le sloga more tak poraz prihraniti.

Po Sloveniji gre glas:
„Demovina“ je za nas!

Politični pregled

Vlada se je tako osovražila v narodni skupščini, da glasujejo in govorijo proti njej celo njeni dosedanjí pristaši, ki ne morejo več zagovarjati pred volilci nesrečne vladne politike. Tudi Nemci, ki so šli do sedaj za vlado čez drn in strn, so izjavili, da bodo glasovali proti proračunu. Razmere so take, da bo

vlada morala pasti

In-prepustiti mesto drugim strankam, ki so bolj ljudske in poštene. Žal, priprave za opozicijski blok počasi napredujejo. Opozicijske stranke se zbirajo okrog demokratov, ki bi edini mogli prevzeti vodstvo nove vlade, druge stranke pa bi sodelovale. Dolgo ne bomo več čakali na izpremembo v vladi, ker radikalci sami rinejo v propast s svojo zapravljivostjo in z raznimi krivicami, ki jih delajo vsem, ki ne trébiijo v njihov rog.

Izprememba vlade je nujna posebno glede na našo zunanjo politiko, ki jo radikalni ministri vodijo prav slabo. To se je pokazalo zlasti v njihovem sporazumu z Italijo, kateri so izročili Reko v last zato, da so oni nam odstopili pristanišče na Sušaku, ki je po pogodbi v Papallu tako in tako že bilo naše. Pa Italijani bi radi od nas še več dobili! Sedaj se vrše

pogajanja za trgovinsko pogodbo med našo državo in Italijo;

pri tej priliki kažejo Italijani, da so bolj nesramni kot je bila nekdanja Avstrija, ker zahtevajo od nas, da priznamo italijanski trgovini v naši državi take pravice, ki jih nikdar nobena država ne bi dovolila drugi. Ta trgovinska pogodba z Italijo je stvar, ki je na noben način ne smejo skleniti

radikalci, ker potem bi imela država tako škodo, da je skozi desetletja ne bi mogli popraviti. Mi bi morali kupovati vse, česar sami doma ne izdelujemo, v Italiji, ker se na italijanske izdelke ne bi plačevala skoro nobena carina. Tudi za one svoje izdelke, ki se izdelujejo pri nas, zahtevajo Italijani, da se lahko uvažajo v našo državo brez carin! To bi pomenilo propast mnogih naših podjetij in tega ne bomo nikdar dovolili. Tudi zahtevajo Italijani popolno svobodo za svoje državljane v naši državi, tako da bi oni pri nas lahko nemoteno trgovali, delali tovarne — kakor bi bili naši državljani. Radikalci bi bili sposobni, v vse to privoliti. Zato je nujno potrebno, da njihova vlada prej odstopi, nego se sklene trgovinska pogodba z Italijo, ki bi nas gospodarsko zaslužjevala.

Te dni je prevzela naša država od Italije

sušasko pristanišče,

to je luke Baroš, Bankin in Delto, ki je že po rapalski pogodbi bilo prisojeno naši državi, pa so ga Italijani protipravno do sedaj držali v svojih krempljih. Tudi nekaj vasi smo dobili okrog Reke, ali Reka kot taka ostane v italijanskih rokah. Naša nesreča je, da so o tem odločali taki ljudje kakor Pašić in Ninčić, ki sta se ustrašila pred Italijani tako, da sta odnehalo. Taki ljudje ne smejo več voditi naše zunanje politike!

Med Francijo in Nemčijo traja gospodarski boj dalje. Francija zahteva, da ji Nemčija povrne vso vojno škodo, Nemčija bi se pa rada izvlekla in pravi, da ne more plačati toliko milijard. Zato so zavezniške

velike sile dobro pritisnile na Nemčijo, poslale so vanjo posebno komisijo, ki je preiskala Nemčijo v obisti, ako more ali ne more plačati, in videlo so, da Nemčija sicer težko plača, ali plačati bo vendar mogla, ako se bo skupaj vzela.

Nemčija bo morala plačati

vso škodo, ki jo je napravila v Franciji, Belgiji in Srbiji. Prav je tako. Kdor dela iz hudobije škodo, naj tudi plača in poravnava. Odkod pridejo Francozi do tega, da plačajo milijardne škode, ki so jih prizadejali nemški divjaki njihovim sedržavljanom v vojni? Nemci se bodo morali pač sprijazniti s tem, da bodo skozi več desetletij morali delati za svojo zlobo.

Odkar je v Angliji nova vlada, se je razmerje med Anglijo in Francijo

bistveno izboljšalo. Nova angleška vlada vztraja pri tem, da ostanejo dobri odnošaji med obema velikima silama, ki sta se skupaj vojskovali, tudi v bodoče v veljavi. Vsaka država bo morala malo odnehati, pa bo prijateljstvo ostalo v veliko korist ureditve Evrope in miru. Mir je pa vsem v prvi vrsti potreben.

Dopisi

ŠIŠKA. Za nedeljo dne 24. t. m. je Gledališki oder Narodne čitalnice ponovl roparsko pravljico «Volkašin» in veseoigro «Brat Sokol». Obe igri sta v splošnem ugodno uspeli. Vsi igralci so se potrudili, da so se v svoje vloge uživali ter nam tako podali vse najboljše, kar jim je z malimi izjemami uspelo. Komični prizori so bili prav dobro izvedeni in se je občinstvo od srca nasmejalo. Obisk predstave je bil precej zadovoljiv. — V soboto dne 1. marca pa priredi Narodna

I. E. Rubin:

Predpustna povest

To je bil v prvem predpustu svetovne vojne edin veseli dan godek v naši vasi.

Ko je začelo kravavo klanje, se je dvignilo vse staro in mlado in je odšlo na bojno polje. Skoro le ženske, stari in otroci so ostali doma. Nekaj dni je bilo tako, kakor da je pomrla polovica vasi. Niti delati se ni ljubilo ljudem, stali so, gledali in premišljevali, kaj bo iz tega. Tako čudno se jim je zdelo; šele počasi so se privadili na nove razmere.

Toda težko gre delo brez mož, kaj naj počno ženske same!

Med onimi redkimi, ki niso odšli na vojno, je bil Janez Sukačev. Bog vé, kako je bilo, da ga niso vzeli. Ko je bil na naboru, so mu rekli, da ima prevelike noge. To je bilo v rodu. Vsi Sukači so imeli take noge. O starem Sukaču je šla govorica, da je imel tako ogromne čevlje, da bi jih bil skoro lahko porabil za barke. O nekem njegovem predniku so trdili, da je imel tako dolga stopala, da je stal v cerkvi za vratmi, a pred oltarjem so hodili otroci po njih. Te dolge noge je podedoval Janez po svojih prednikih. Sicer niso bile tako strašanske, da bi se bil moral vsak spotakniti ob nje, vendar so nrišle že skoro v pregovor. Kadar je kdo hotel govoriti o primeri, je rekel: «Dolg je kakor Sukačev čevlj». Janez je bil ponosen na to dediščino svojega rodu in je vse nagajivce

zavrnil, rekoč: «Človek na velikih nogah bolj trdno stoji nego na majhnih».

Kadar je prišel pozimi čevljar v hišo in je meril čevlje, mu je Janez pomolil svojo nogo in je še pripomnil: «Le velike umeri, da ne bodo premajhni». In res je čevljar naredil čevlje, da jih je bilo veselje videti. Mati Sukačka je kar sklepala roke in je rekla: «Moj Bog, čevlji so od celega grunta». Janez pa je stopil ponosno naprej. «Od celega grunta nis, ker ga imamo samo pol, ampak Sukačevi so, in to je nekaj vredno».

Tako je bilo torej s Sukačevim Janezom. In ko je prišel na nabor, so gledali zdravniki one velike noge in so rekli tako, da nimajo pri celi vojski čevljev, ki bi bili Janezu prav in da zato Janez ne bo vojak. Janezu takrat ni bilo nič na tem; da bi morali zanj posebej čevlje delati, to res ne gre; poleg tega bi bilo Janezu zelo nerodno, če bi ga bili vzeli, kajti mati bi bila ostala sama in kdo naj bi opravljal težka dela doma in na polju. Zato je tisti dan Janez prikolovratil skoro pljan domov in je pel hvalo svojemu rodu, ki ga je Bog oblagodari! s takimi nogami, celo nekako bojevitej je kazal z njimi v gostilni.

Ko je prišla vojna, je bilo Janezu prvi trenutek zelo po volji, da ni bilo treba vzeti nuške v roke in oditi na bojno polje. Toda, ko je videl, da gredo vsi skoro do zadnjega moža in da bo skoro sam ostal doma, mu je postalo nekako nerodno in je menil: «Kaj mislite, da bi res ne bil za nobeno rabo». In kinalu bi bil odšel za drugimi,

kajti strahu ni poznal v svojem srcu. Ako bi prišlo do tega, da bi bilo res treba koga udariti, udaril bi, ej, bogme, udaril bi, ne enega, ampak deset, si je mislil. In če bi kazalo, da bi bilo treba suniti, sunil bi z nogo, da bi se zvalil ne eden, ampak cela kopica. Tako je mislil Janez Sukačev. Saj se je dobro spominjal, kako je bilo, ko se je bil nekoč v gostilni raztogotil zaradi Metke in je parkrat mahnil okoli sebe: vse je ležalo po tleh in njegovi veliki čevlji so trli rebra in kosti, tako da so o tem zvedeli na sodniji, kjer so Janezu priznali, da se je hrabro izkazal ter so mu za to prisodili 14 dni počitka. Janezove čevlje, ki so v boju najbolj divjali in so bili za nasprotnike najbolj otežkujoča okolnost, so sodniki vpoštevali Janezu v korist kot olajšujočo okolnost, češ, da so zaradi svoje velikosti storili več nego je bilo to po velji njihovega gospodarja. Zato si je Janez mislil, da bi v vojni prav dobro opravil in bi položil tu in tam koga na tla; ako bi se pa od blizu prijeli, pa ni dvoma, da bi ležal vsak, kdor bi se približal.

Vkljub temu je Janez ostal doma in ni šel nikamor, ker ga ni nihče klical. Počasi se je pomiril in si je mislil, da morajo nekateri vendar ostati, da pomagajo ženskam pri težkem delu. In Janez je rad pomagal; vse ženske so ga hvalile. Janezu pa ni bilo do hvale; saj jih je dobro poznal. Kadar so ulegnile, so se obregnile ob njegove dolge čevlje.

Čitalnica veliko maškeračo, nazvano «V zelenem gaju». Vse priprave za to prireditev, ki bo edina te vrste v Šiški, so v polnem teku.

ŠIŠKA. Dne 17. t. m. je Narodna čitalnica v Šiški proslavljala 75letnico smrti pesnika Franca Prešerna s slavnostnim sporedom. Čitalniški pevski zbor je otvoril proslavo, naka: je imel slavnostni govor gosp. K. Sledile so deklamacije Prešernovih in drugih pesmi, katere so z razumevanjem prednašali: gđne. J. Burjeva in Kovičeva ter gg. Jan in Erman. Občinstvo jih je nagradilo z burnim aplavzom. Nastopili so tudi pevci-solisti, in sicer gg. Burja, Berlot in Šubelj. Bili so vsi burno pozdravljeni in aklamirani. Pri klavirju je bil g. dirigent Nežat, ki jih je z večšo roko spremljal. Vsa prireditev je bila prvo vrstna, in je želeli, da nas čitalničarji kmalu zopet presenetijo s kakim podobnim večerom.

GORNJI LOGATEC. Predpusno nedejlo, dne 2. marca t. l., priredi domače sokolsko društvo v vseh prostorih Riharjeve gostilne veliko predpusno veselico z maškeračo in plesom. Obeta se nam zelo zabaven večer. — Ako nas znamenja ne varajo, bodo v kratkem času določene državne meje tudi med Sušakom in Triglavom. Enotna volja naših občanov je, da se nam ohrani vsaj katastralna meja. Vsaka drugačna razmejitev bi pomenila gospodarsko smrt naše občine, ki ji dajejo gozdovi v Hrušici edini vir dohodkov. Krajevna politična organizacija JDS je že ponovno tolmačila te naše zahteve na merodajnih mestih in še v zadnjem trenutku opozarja odločujoče činitelje na pretečo nevarnost. Kaj nam pomagajo papirni dogovori o obmejnem prometu, ako nas Lahi vsak dan sekirajo in nam ovirajo prehod? Kdo se bo kesneje brigal za nas, ko bomo šli v gospodarski prepad? Kdo se danes

briga za one šolske otroke, ki so samo začasno še pod Italijo — takoj onkraj mejece ceste — pa jih Lahi ne pustijo k nam v šolo? Oblasti so bile opozorjene o teh šikanah, zlu pa še do danes niso odpomogle. O. veliki župan v Ljubljani zbira material za komisijo, ki bo sklepala z Lahmi dogovor o obmejnem prometu. Naše županstvo mu je v obširnem dopisu navedlo tozadevne želje vsega prebivalstva. Tudi iz tega dopisa zveni ena in ista zahteva: dajte nam katastralno mejo! Odprite nam promet z Idrijo in Vipavo! Vse drugo bo šlo samo od sebe.

JEŽICA PRI LJUBLJANI. Skioptično predavanje dr. Ivana Laha o izletu na Češko-slovaško je bilo sijajno obiskano. Nad 120 posetnikov je z največjim zadovoljstvom sledilo zanimivemu tolmačenju prekrasnih skioptičnih slik. Večer je otvorila veličastna slika dr. Masaryka, zamišljenega v prihodnost svojega naroda. Zaključila pa ga je vrsta čeških narodnih noš in prizori iz nogočnega sokolskega zleta. Predavanje je prav vsem ugajalo. V soboto 1. marca ob osmih zvečer pa predava zopet ravnateljica gospodinske šole gđe. Zemljanova o gospodinjstvu (nadaljevanje), na kar opozarjamo zlasti vse naše žensko. Predavanje se vrši pri «Ruskem carju». Obenem bo prosvetni odsek Sokola obvestil navzoče o ugodnem poteku dosedanjih priprav za gospodinjstvi tečaj na Ježici. — J. K.

DOLENJA VAS PRI RIBNICI. (Polomija pri klerikalnem županstvu v Dolenji vasi pri Ribnici.) Od tukajšnjega župnika in poslanca g. Škulja nastavljeni občinski tajnik in organizist Janez Govc je pobegnil z več tisoč kronami občinskega denarja. Poleg tega je odnesel tudi 48.000 kron za prodano turščico. O. Škulj je namreč za revne sloje naročil 1 vagon

turščice, ki bi po tajnikovi izjavi stala po 10 do 11 kron kilogram. Došla turščica je bila pokvarjena, plesniva in skoro neužitna, a prodajala se je po 13 kron kilogram, dočim je bila ravno tisti čas v prodajalnah lepa in zdrava turščica po 12 kron. O. Škulj je izročil tajniku inkasiranje za to turščico. Tajnik pa je skupiček pridržal zase in odnesel. Ko se je razširila vest, da ni tajnika nikjer, je g. Škulj takoj prišel s pregledovanjem blagajniških knjig naše občine in občinskih računov. Pritegnil je zraven svojega kaplana in rekega klerikalnega bivšega študenta. Ti so dva dni in eno celo noč sestavljali račune, vrtali, primerjali in cimprali, da bi mogli ljudstvu dokazati, da ni tajnik ničesar odnesel, samo da ne bi Škuljeva slava radi te nezgode nekoliko potemnela. Samo ob sebi se razume, da je bil poleg tudi župan, ki pa še na take stvari ne razume in ki nima poleg g. Škulja sploh ničesar govoriti. Po pregledu računov je g. Škulj odšel v Beograd. Nena doma je pa v soboto dne 16. t. m. zopet prišel iz Beograda, poslal župana hitro do svojih zvestih z naročilom, da morajo tisti dan zvečer priti vsi v farovž. Od vseh strani so potem zvečer prihajali k posvetovanju. Kaj so sklenili, držijo strogo tajno. V nedejlo jutraj je g. Škulj na prižnici pripovedoval, da si naj občinstvo ne stori ničesar iz tega, če je tajnik pobegnil, češ, saj ne bo nihče nikake škode trpel. Obenem je prepovedoval hoditi v take hiše, kjer se proti duhovnikom govori. Po maši jo je g. Škulj zopet odkuril v Beograd. Tako početje, zlasti tajni ponočni shodi dajejo povod za splošno sumničenje, da občinska blagajna ni v redu in da se je zgodila defraudacija ali tatvina. Dolžnost župana je bila, takoj po pobegu tajnika sklicati na sejo ves občinski odbor, ki bi bil pregledal račune in knjige in takoj ugotovil eventu-

Koncem septembra se je zgodilo v vasi nekaj nenavadnega. Z jutranjim vlakom se je pripeljala večja družba ljudi v vas. Bile so same ženske in otroci; župan jih je sprejel na košodvoru in jih je razdelil na vse strani; bili so poljski begunci. En oddelek je prišel tudi v Hojsko vas.

Janez je ravno stal zunaj na njivi in se je pripravljaj, da bi pokosil, če bi se še kaj izplačalo. Ko je zagledal množico, ki se je razšla po potih proti raznim vasem, je pomislil, kako mora biti težko zapustiti hišo in dom in oditi v tuji svet prosit pribežališča pri dobrih ljudeh. «Nak,» si je dejal, «jaz bi ne šel, rajši se stepem z vsem svetom.» Ko je videl, da se ljudje bližajo vasi, jim je stopil naproti, da bi se ne reklo, da jih ni nihče domačih sprejel. Tudi drugi ljudje so prišli iz hiš.

Begunci so imeli s seboj nekaj obleke, zavezane v cule, nekaj vreč in koškov, nič drugega. Vsem se je poznala na obrazu utrujenost od dolgega potovanja. Ljudje so jih povabili s seboj v hiše. Vsak je hotel izkazati gostoljubje nesrečnim izgnancem. Med njimi je stala tudi starka z debelo hčerko, mlado okroglo Poljakinjo, ki je držala v rokah velik vezanj s perilom.

«Ve pojdita pa k nam,» je rekel Janez in mu je bilo nekako nerodno pred to mlado Poljakinjo. Starka ga je hvaležno pogledala in Janez je pokazal, kje je njegova hiša. Odšli so tja. Janez je hodil spredaj in je kazal pot. Parkrat se mu je zdelo, da bi se spodobilo, da bi se obrnil in bi se z ženskama kaj pogovoril, pa je tako ne-

rodno začeti, ko ne vé, ne kako ne kaj. Potem mu je prišlo na misel, da bi bilo lepo, ako bi on vzel v roke tiste cule, da bi on nesel ne pa ženske, ki so že vse utrujene — pa se ni mogel odločiti, da bi se obrnil in bi zinil besedo. Tudi se je spomnil, da ima na sebi navadno delavno obleko in da se menda na hlačah prav dobro pozna zaplata, ki jo je zadnjič mati prišla. Zato je bilo Janezu zelo nerodno hoditi spredaj in je komaj čakal, da pridejo do hiše. «Pri delu človek ne more biti gosposko oblečen,» si je mislil Janez, «če bi jaz šel na Poljsko, bi se že drugače postavil.»

Ženski sta stopali za Janezom in sta se pogovarjali med seboj v jeziku, ki ga je Janez deloma razumel; zdelo se mu je, da je prav za prav po naše in vendar ni čisto po naše; ako bi pa človek dalje časa poslušal, bi se nemara uho popolnoma privadilo. Tako so prišli do hiše.

Mati Sukačka je že stala na pragu in je tuje goste veselo pozdravila: «Bog vas sprmi v naši hiši, dobri ljudje,» je rekla in je podajala roko. Ženskama je bilo radi tega milo pri srcu, tako da se je starejša začela solziti. «Že nimam solz,» je rekla, «toliko smo pretrpeli in preplakali.» Mlajša pa se je samo obrisala z belim robcem in je rekla: «Kaj hočemo, mora biti tako.»

Takrat se je spomnil tudi Janez in je rekel:

«Tako je! Kaj bi se jokali, saj boste kakor doma: kruha imamo, hvala Bogu,

dovolj, ako vam bo dolgčas, bosta pa za kako delo prijeli.»

«Lepo jih sprejemaš, Janez,» ga je zavrnila mati Sukačka, «še v hišo nista stopila, pa ju že na delo siliš.»

Janez je bil nekoliko v zadregu, kajti z onimi besedami ni mislil ničesar slabega.

«O, saj zaradi mene lahko vedno v hiši sedita,» je rekel in se je obrnil, kakor da hoče oditi po delu.

«Nič, nič,» je rekla stara Poljakinja, ki je pogovor nekoliko razumela, «me rade delamo, imamo v Galiciji dom in posestvo.»

«No, vidite,» je rekel Janez materi, «vsak rajši dela, nego posedaja.»

Med tem je mati Sukačka prišla cule z obleko in jili je odnesla v vežo. Za njo je stopila stara Poljakinja; mlada pa je stala in se je ogledovala okrog hiše.

«No, kako vam ugaja?» je vprašal Janez, ko je videl, da dekle ogleduje njegov dom.

«Bardzo,» je odgovorila mlada Poljakinja in odhitela v vežo. Janez ni razumel, kaj je hotela reči, ampak ugajala mu je tako, da je stopil v vežo za njo.

Tam je že stara Sukačka stari Poljakinji razkazovala hišo, odprla je ta in ona vrata in ji razlagala z zgovorno besedo vso zgodovino svojih prednikov. Stara Poljakinja je pritrdjevala: «Tak, tak,» in ji sledila iz shrambe v shrambo. Tudi mlada je začela hoditi za njima in je vse ogledovala.

alni prirnanjkljaj. Zakaj neki imata gg. župan in škulj strah pred odborniki nasprotne stranke in kličeta le svoje pristaše k posvetovanju? Sploh župan in odbor nista zmožna voditi take važne občinske zadeve in sta spravila občino že precej v prepad. Tak župan bi moral odstopiti, občinski odbor se razpustiti, g. Škulju pa bi se moralo enkrat za vselej zabraniti vtikati se v občinske zadeve. Naj bo še to pripomnjeno, da je pobegli tajnik javno na več krajih govoril: «Župan je g. Škulj, jaz sem izvrševalec njegovih naredb, župan je pa figura». Pripovedoval je tudi, da bodo prihodnje seje zelo burne, ker ni v občinski blagajni vse v redu. Vse to je vedel župan in se ni spomnil na to, da bi malo pregledal blagajniško stanje. Kako se bo vsa stvar končala, bomo svoječasno poročali.

ZUŽEMBERK. Na pustni torek se vrši v Sokolski dvorani maškaradna veselica. Na sporedu je burka: «Bucek v strahu», šaljiva pošta, godba, ples itd. Pričetek točno ob sedmih zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor Skola.

SROMLJE. V vasi Oklukova gora, občina in fara Sromlje, je prejšnji četrtek, dne 21. februarja, ponoči okrog 11. ure izbruhnil požar. Zanetila ga je zločinska roka Jožeta Dvoršaka, po domače Merdavca, ki je bil pred sodiščem v Brežicah in Celju že nad dvajsetkrat kaznovan zaradi tatvine in drugih pregreškov. Ta hudodelnik je navedeno noč zažgal vdovi Ani Krošelj kozolec in veliko žitnico, ki sta zgorela do tal, veliko vinsko klet in prešnico pa so ljudje otepli pred pogibeljo. Vdova Ana Krošelj je oškodovana za preko 200 000 dinarjev. Toda to še ni vse. Ravno isti čas je zločinec zanetil tudi vdovi Mariji Krošelj gospodarsko poslopje,

kolarnico, pod, vinski hram ter živinski in svinjski hlev. Zgorelo je vse. Vnela se je tudi lepa vinska klet in prešnica sosedu Jožetu Drugoviču, a so ljudje pogasili. Istotako je bila v nevarnosti hiša Marije Krošelj. Vsa okolica je prihitela na pomoč, ljudje so gasili s snegom, ker vode ni bilo blizu. Škoda Marije Krošelj se ceni na 75 000 dinarjev; zločinec je torej v celoti povzročil za 275.000 dinarjev ali nad 1 milijon kron škode. K sreči so orožniki hudodelca že v petek prijeli in ga v železje vklejenega odpravili v Brežice v roke pravice.

POLJANSKA DOLINA. Sokolaka prireditelj zadnjo nedeljo z igro «Automobilist» in veselico v Sokolskem domu se je prav dobro obnesla. Igralci so bili vsi na svojem mestu. Igra sama na sebi šaljiva, prav pripravna za predpust, je povzročila med občinstvom obilo smeha. Lahko je žal vsakomur, kdor je zamudil to lepo prilžnost, kjer bi se bil smejal do solz. Vsa zabava, ki je trajala pozno v noč, je potekla v prav lepem in prijateljskem razpoloženju. Prihodnja prireditelj je na pustni torek zvečer, ko priredi Sokol maškarado s plesom. Priidite vsi!

GRIBLJE V BELI KRAJINI. Pred kratkim ustanovljeno tamburaško društvo je imelo ob priliki proščenja svoj prvi nastop. V kratkem času so se precej naučili, tako da so bili poslušalci in plesalci popolnoma zadovoljni. Društvo je popolnoma nepristransko, in to je prav. Gospodarski tečaj, ki je v šoli, tudi prav dobro uspeva, čeprav so delali razni ljudje proti. Upamo, da je sedaj tistih sram, ker vidijo, da ne gre za nič drugega kakor za izobrazbo gospodinj, oziroma deklet, in izobrazbe je podeželsko ljudstvo prav potrebno. Čast dekletom, ki niso dale

nič na razne čenče, in so vzlic zbadanju vztrajale in še vztrajajo!

MALA NEDELJA. — Novoustanovljena godba, ki je odsek Narodnokulturnega društva, se pridno vadi in pripravlja za prvi javni nastop, ki se vrši ob priliki velike javne tombole dne 18. maja. Prosimo cenjeno občinstvo, da podpira naše stremeljenje in posebno nabirateljem dobitkov gre na roko, ker se ljudska veselica in tombola vršita v večjem obsegu.

SV. MIKLAVŽ NAD LAŠKIM. (Predpustne novice.) Da občinstvo ne bo mislilo, da Šmiklavčani poznajo samo spimo spanje pravičnega, se od časa do časa zglašimo v priljubljeni «Domovini». Resnica je, da smo Šmiklavčani od nekdaj verni in dostojni, čeprav nismo sami klerikalci. Sreča nas je obiskala, da smo celo radikalca dobili v svojo sredo, pa nam ne dela preglavic, ker je precej hladen. Bolj izrazit strankar je klerikalec «Matevž», ki je včasih tako hud kakor nevihta, ki kozolce podira. No, Matevž ne podira kozolcev, pač pa «krščanstvo». Da čitatelji ne bodo radovedni, kako Matevž «krščanstvo» podira, bom tu razložil: Znano je, da so Orli in Orlice sami stebri krščanstva in klerikalizma. Ko pa so prošlo nedeljo Orlice iz Rimskih toplic pri nas hoteli uprizoriti neko igro, Matevžu to nikakor ni bilo po volji in je kot načelnik krajnega šolskega sveta igro prepovedal! Matevž je takega mnenja, kakor je sam dejal, da so Orli iz Rimskih toplic svobodomiselna družba. Ali je to res ali ne, nas nič ne briga in so Orli in Orlice iz Rimskih toplic lahko tudi boljševiki ali pa fašisti. Ampak, da je gosp. Matevž proti njim, je pa vendar čudno. Morda je od župnika dobil tozadevna pojasnila, saj je zvest njegov svetovalec. Ljudstvo

Janez je stal nekaj časa na pragu in je premišljal, ali naj gre takoj nazaj na njivo, ali naj ostane doma. Nazadnje si je mislil:

«Naj si ženske same uravnajo, kakor bočejo, kaj bi se jaz s tem ukvarjal.

In odšel je po poti nazaj na njivo.

Dan je bil prijazen, nekoliko jesenski. Janezu je bilo čudno-veselo pri srcu. Vse ga je radostilo in zdelo se mu je, da bi zapel, zapel tako, da bi se tresla zemlja in nebo. Toda sedaj se ne spodobi prepevati; niti zaukati ni primerno, ker je v žezli toliko žalosti. Vendar se Janez ni mogel premagati, da ne bi bil sam sebi veselo zaukal:

«Juhuhu!»

Pri tem je mislil na mlado Poljakinjo.

Ko je Janez prišel opoldne domov, je bila miza pripravljena za štiri ljudi. Sedli so k jedi, in sicer tako, da je sedel Janez v kotu — a tri ženske okoli njega. Mlada Poljakinja je sedela njemu nasproti. Mati je pravila Janezu vse, kar ji je povedala stara Poljakinja: kako je prišla vojska, kako so pobrali svoje stvari in bežali. Povedala je tudi, da ima stara posestvo in da sta dva sina v vojski; hčeri je ime Marjanka.

To je bil ves pogovor pri kosilu. Ženskama se je videlo, da se še nista udomačili in sta malo jedli. Zato tudi Janez ni mogel jesti, kolikor bi bil hotel. Odložil je žlico in je odšel. Rekel je, da ima delo v gozdu.

Ko se je zvečer vrnil, je našel Marjanko pred hišo, kjer je pomagala materi pri delu. Janezu je bilo to tako po volji, da je stopil zvečer v gostilno, kjer so se vsi pogovarjali o poljskih izgnancih. Tudi Janez je po-

vedal, da je dobil v hišo dve ženski in obe zelo pohvalil.

Tako se je torej začela ta dogodba. Poljski begunci so se v vasi popolnoma udomačili. Pomagali so pri delu in so se kmalu z ljudmi popolnoma razumeli.

Tako je bilo tudi pri Sukačevih. Marjanka je bila tako pridna za delo, da je delala skoro vse namesto matere; bila je krepka in močna, pa tudi zdrava in rdeča, da jo je Janez z veseljem gledal in si mislil: «Vidiš, to je ženska!»

V nedeljo sta se Marjanka in mati oblekli v praznično obleko in sta šli v cerkev. Takrat se je še bolj pokazalo, kako se drugod ženske lepo nosijo. Marjanka je imela modro krilo, zametasto jopico in lep pisan robec; bila je kakor roža. Stara je imela črno obleko z veliko rufo na glavi; nekoliko sta se razločevali od naših žensk — vsa noša je bila nekako drugačna, pa tudi obraz je imela Marjanka lepo okrogel, da se je takoj videlo, da je Poljakinja.

Janez je vedno s ponosom mislil nanjo in se je je tako privadil, da si ni mogel misliti, kako bi bilo, ko bi odšla. Kadar je o nji govoril z ljudmi, je vedno rekel: Naša Marjanka. Sicer Janez ni bil vnet za ženske. Ohladila ga je bila namreč tista Metka. Metka je bila lepa in naviliana punca. Janez jo je poznal, ker sta nekdaj skupaj v šolo hodila. Ko je bilo Janezu okoli dvajset let, je bila tudi Metka v cvetju mladosti; bogata ni bila, vendar so vsi gledali za njo. Enkrat je prišla Janezu neumna misel v glavo: «Metko bi vzel.»

In je sklenil, da bo pri prvi priliki poskusil, kaj bi Metka rekla na to.

Na velikonočni ponedeljek je bilo rajanje in veselje v gostilni pri cerkvi, kakor je to navada od starodavnih časov. Janez je šel v gostilno in tudi Metka je bila tam. Janez jo je pogledoval z zaljubljenimi očmi in je vedno hodil za njo. Metka je to kmalu zapazila in se mu izogibala. Končno jo je vendar Janez ujel za roko in ji je rekel:

«Metka, ti si meni prav všeč.»

«Ti pa meni prav nič,» je odgovorila Metka.

«Zakaj pa ne?» je vprašal Janez.

«Zato, ker si — Sukačev,» je odgovorila Metka in se mu izvila iz rok.

Janez je dobro razumel, kaj je hotela reči. «Sukačev si, zato imaš velike noge, aha!»

Ampak Janez Sukačev ni bil tak, da bi bil zato vzdihoval cele tedne. Res je, da ga je nekoliko pogrelo in da bi bil rad ohladil svojo jezo — zato je plačal takoj cel štefan; in ko je Metka plesala mimo z nekim fantom, je Janez nehote podstavil svojo nogo, da se je plesalec prevrnil po tleh. Zato bi bil skoro nastal pretep — toda gostilničar je še pravočasno posegel vmes in je pregovoril Janeza, da je odšel. Tudi pozneje je še par tednov šumelo vse Janezu po glavi, tako da je bil slabe volje; zato se je štirinajst dni potem stopel v gostilni, kjer se je izkazal kot pravi junak, kakor smo to našim čitateljem že prej povedali; ko pa so mu zato sodniki vsled olajšujočih okolnosti priznali štirinajst dni zapora, je Janez sklenil, da zaradi Metke ne bo delal

pač pravi, da je zato »nagajžlal« Orlice, ker mu je župnik posodil bič. Zato pa je v nedeljo na splošno začudenje izostalo »gajžlanje« s prižnice. Znaprej bomo torej vedeli, kdaj bo župnik zopet Matevžku posodil bič; tisto nedeljo bo namreč izostalo župnikovo »gajžlanje« raz prižnice. — Faran.

SV. MIKLAVŽ NAD LAŠKIM. Naveličali smo se osebnih napadov s prižnice. — Dovolj je! Ne smete se čuditi in si misliti, da vera peša zgolj po krivdi faranov. Kdo bo imel veselje zahajati v cerkev, kjer ga napadajo! Zavedajmo se, farani, ali smo mi radi njega tukaj ali nasprotno. Zadeva se že ilak rešuje pri škofjskem ordinariatu. Na rezultat smo radovedni. Drugič več.

SV. JEDERT NAD LAŠKIM. V tem kraju biva mnogo bivših rudarjev in sirot, ki so dobivali do preobrata provizijske rente iz Nemčije in Madžarske. Po razsulu bivše monarhijske in nastanku Jugoslavije se jim je prekinila renta, ker Nemčija, oziroma Madžarska ne podpira tujcev, odnosno bi itak predvojna renta v isti vsoti ne zadostovala niti za poštnino. Mnogo izmed njih je že zaprosilo naše oblasti za izposlovanje podpore, pa so žal naleteli na gluha ušesa. Res čudno je, da naša vlada ni še uredila tega vprašanja po vzgledu drugih držav. Dosti žalostno je, da ne uvidijo potrebe, da bi se tem inozemskim rentnikom olajšala beda. Tudi v tem tiči zlo, da se po nevednosti bednih večkrat udriha proti državi in sliši javkanje po bivši Avstriji. To zlo je treba odpraviti, če hočemo res prinesiti zadovoljstvo v narod. V prvi vrsti bi bila dolžnost občine, da bi se pobrigala in izposlovala potrebne podpore od oblasti. Lahko bi tudi sama kot taka imela več zmisla za podpiranje revežev. Kakor pa nam je znano, imajo ob-

činski možje občine Sv. Krištof več svojih zagriženih strankarskih vprašanj in so jim občinski reveži postranska briga. Celo zadevo je treba temeljito rešiti, saj imamo v naši državi precej tisoč inozemskih rentnikov. Samo v naši občini se jih nahaja okrog 30, ki so od preobrata radi malomarnosti drugih, popolnoma uničeni.

ŠMARJETA PRI RIMSKIH TOPLICAH V nedeljo dne 2. marca ob 3. popoldne priredi »Odbor za zgradbo mosta pri Sv. Marjeti« domačo veselico v prostorih restavracije »Nova pošta« v Rimskih toplicah. Vsa čast odboru, ki pod predsedstvom g. višjega nadzornika Kokalja tako agilno deluje, kar mu lahko vsi okoličani priznavamo.

ORMOŽ. (Zalostne predigre.) Ormoški pristaši SLS po rodu, »prepričanju«, po duhu ali pa posili vohajo volitve. Zato so začeli uveljavljati svojo krščansko ljubezen po stari metodi, da objedó in oblatijo vsakogar, ki ne mara plesati tako, kakor oni ubirajo politične strune na svoji trhlji kitari. V »Straži« so obgrizli celó našega g. dekana, tega dobrega moža, spodtaknili se že tudi nad kaplanom, ki je prijazen človek, niti ubogemu mežnarju niso prizanesli, obrtnikom mečjo polena pred noge, na poti pa jim je tudi vsak privatnik, ki se ne prišteva k njihovi klapi; nadalje ne dajo miru nedolžnim žrtvam alkohola, za katerega imajo ravno sami filijalko v Ormožu. Pritiskajo s svojo zlobo, kjer morejo, in bi bili sposobni vsakega nečednega posla, če bi bila prilika in ako bi od tega pričakovali kak političen uspeh. Pozabili so popolnoma deset božjih in druge moralne zapovedi in bodo sčasoma menda sploh zatajili, da obstoja krščanski katekizem. Tako se obnašajo po večini naši klerikalni

tigri v ovčjih oblekah. Sladkega in smehljajočega obraza se nam približujejo, da nas potem za hrbtno lahko obgrizejo kot sestrani volkovi. V pustih ruskih stepih bi se človek čutil bolj varnega kakor med to zahrbtno družbo. Z natolcevanjem, obrekovanjem, sumničenjem, častikrajo in vsemi drugimi nelepimi svojstvi deluje štab ormoških klerikalnih »organizatorjev«, da se upravičeno vprašamo: ali je pri teh ljudeh res že prejenjala sleherna sled poštenosti. Če mislite, gospodje, da je prišel čas, da iz sebe iztrebite vso plesnivost in usedlino, ki se je v zadnji dobi nabrala v vas, tedaj le na cesto z njo, mi vam bomo drage volje pomagali kidati, da bo čimprej izginil smrad iz ormoškega političnega življenja.

PIŠECE. V predpustu, ki pa se hvala Bogu že nagiba h koncu, navadno norci uganjajo razne nerodnosti. Da tudi politični ne delajo izjem, je čisto naravno. Toda o teh bodi kritika drugod. Tukaj hočem omeniti samo neko grdo šego, ki je marsikod zelo ukoreninjena in je v zvezi s prelepi in poboji. V mislih imam tako zvano prežanje krog hiš, kjer se vršijo svatbe. Na neko svatbo v Pavli vasi so prišli fantje celo iz poldrugo uro oddaljenega Globokega, mogoče radi jedi in pi-jače, ki so jo po tako dolgem potu sicer pošteno zaslužili, vendar z dobrim namenom gotovo ne, ker so bili oboroženi kakor hajduki. Sliši se, da so imeli celo sanitetni odelek, ker se je našla neka lopata. Rogovili so tako, da so se sosede zbudili iz nočnega spanja in bili resno vznemirjeni. Tem fantom svetujemo, da naj gredo v Albanijo hladiti svojo prevročo kri, kamor spadajo po svojih manirah. Če bodo pa še znaprej hodili iz-živat Pišečane, se jim lahko zgodi, da bodo molili na železni rožni venec. — Opazovalec.

sebi sitnosti in materi žalosti — ter se je popolnoma pomiril. Ampak to je sklenil v svojem srcu, da bo poslej ženskami pokazal, kdo je to: Janez Sukačev. Zato jih je pustil v miru in se ni menil zanje. Materi Sukački je bilo to zelo po volji in je počasi mislila na to, kje bo Janezu izbrala nevesto.

Tako je prišla jesen in prišla je zima. Mraz je pritisnil od vseh strani, ljudje so iskali toplih peči in so z grozo mislili na bojno polje. Tako je prišel tudi prelepi božični čas.

Tisti dan pred sveto nočjo je Janez pospravljajal okoli hiše. Ko je bilo vse v redu, se je ogledal in je bil ponosen na svoj dom. Ženske so medtem pomivale in pometale po hiši. Mati Sukačka je popoldne postavila jaslice in pregrnila mizo. Marjanka je vse uredila v kuhinji in je bila nekam žalostna. Mislija je menda na dom. Stara Poljakinja si je ves dan brisala solze.

Ko je prišel večer, je Janez vzel lonec z žerjavico in je pokadil po vseh prostorih; mati je hodila za njim in je škropila z žegnano vodo. Poljakinja sta hodila z njima in sta molila. Tako so odpravili blagoslovljenje.

Nato je mati Sukačka sedla s staro Poljakinjo k peči v hiši in sta se pogovarjali o starih in novih časih; pripovedovali sta si o svojih možeh in o otrocih in si razodevali vse prestane nadloge in težave. Marjanka je pospravljala v kuhinji in si pela neko pesem.

Janezu pa je bilo čudno, čudno. Ni imel miru ne tu ne tam. Ako je prišel v hišo, je postal le za kratek čas in je zopet odšel ven; zunaj ni bila lepa noč; megleno je bilo, in oblačno; postal je nekoliko na vasi in se je zopet vrnil v vežo. Šel bi bil kam v vas k sosedu, pa se mu je zdelo, da bi tudi tam ne imel obstanka, v gostilno ga je mikalo, pa se mu je zdelo še pre zgodaj, ker se tam zbirajo ljudje šele po večerji. Sam ni vedel, kaj prav za prav hoče. Zapel bi bil tisto božično pesem:

«Oj vesele so ptičice,
ki poslušajo zdale angelce . . .»

A tudi tega ni hotel. Stopil je nekoliko po vasi, da bi našel kako družbo. Nikjer ni bilo nikogar: povsod so sedeli ljudje po hišah okrog peči in se pogovarjali. Janez se je vrnil domov in je stopil v vežo. V veži je bila poltina. Zagledal je Marjanko, ki je ravno hotela stopiti v hišo. Janez sam ni vedel, kaj se je ta trenutek z njim zgodilo. Prijel je Marjanko s tako silo, da je skoro na glas zavpila. Janez pa je prestregel njen glas in je rekel:

«Nič, nič, Marjanka, ti si moja.»

In jo je objel z obema rokama, tako da skoro dihati ni mogla in je začela ihteti.

«Pustite me, pustite,» je šepetala Marjanka vsa vznemirjena, pa se je videlo, da se brani le malo, malo . . . Janez pa je poiskal njena usta in jo je začel poljubljati.

Marjanka se je izvijala in je rekla, da bo povedala materi, da jo hoče poljubiti.

«Poljubiti, poljubiti,» je rekel Janez, »pa še kako, ti stvarca poljska, pa ne enkrat,

zdalek boš videla, kaj se to pravi, če te imam rad.»

Kri je vrela v njem, kakor da se je izpremenila v živ ogenj. Njena govorica, pomešana s poljskimi besedami, ga je še bolj razburila. Stiskal jo je tako, da je nazadnje omagala in samo še šepetaje prosila, naj jo izpusti. Janez pa je ni izpustil, ampak je hotel vse naenkrat zvedeti, ali ga ima rada, ali hoče biti njegova žena, ali hoče ostati za vselej tu pri njem na domu itd. Marjanka ni odgovarjala, samo umikala se je. On pa je govoril:

«Marjanka, Bog ve, odkar si prišla, sem te imel rad, ne izpustim te za ves svet, ti stvarca božja . . .»

Pri tem je naenkrat zaropotalo, podrla so se burklje, lopar in kdo ve kaj še in vse je padlo z velikim ropotom po veži.

Hišna vrata so se odprla in na pragu se je prikazala mati Sukačka in za njo stara Poljakinja:

«Kaj pa je, da je tak ropot?»

«O, nič,» je odgovoril Janez, »jaz neroda nerodna sem pogledal, če je še kaj žerjavice, pa sem podrl vse na kup . . .»

Mati je zaprla vrata in je rekla:

«Vedno je bil neroden.»

Marjanka pa je očitala Janezu:

«Vidiš, vidiš . . .»

Janez pa se ni dal motiti:

«Nič, vidiš, nič! Kaj za to, moja si, pa makar da se ves svet podre.»

Marjanka si je obrisala oči in jo stopila k njemu. Naslonila se mu je na ramo. Janez je čutil, da joka, in skoro bi bile tudi njemu prišle v oči solze od veselja in radosti.

ŠMARJE PRI JELŠAH. Dne 24. februarja dopoldne se je v prostorih gospe Planinškove pri Sv. Stefanu vršilo lepo demokratično zborovanje. Kot sklicatelj je vse navzoče pozdravil g. Malgaj, otvoril zborovanje in podal besedo g. Vidgaju iz Rogaške Slatine, ki je pojasnil sedanji politični in gospodarski položaj. Za njim je govoril gosp. učitelj Špan, ki je razkrinkal delo dr. Korodca in klerikalnega poslanca Vrečka. — Zaključno besedo je imel g. Malgaj. Zborovanje je trajalo nad dve uri, toda zborovalci so navzlic temu zavedno vztrajali vsi do konca, tudi tisti, ki so prišli iz oddaljenejših krajev. Izvajanja govornikov so žela živahno odobravanje in so bile soglasno sprejete naslednje resolucije: 1.) Zahlevamo, da zdravilišče Rogaška Slatina ostane deželna last pod oskrbo mariborske oblasti; istotako tudi mariborska vinogradniška šola; 2.) Kuluk naj se takoj razveljavi. — Zborovanje, ki je bilo zelo dobro obiskano, je pokazalo, kako željno je podeželsko ljudstvo, da se na sestankih seznani z zdravimi demokratičnimi idejami.

SV. KRIŽ PRI MARIBORU. (Župnikova košara.) Mariborski bratec »Slovenski Gospodar« se imenuje sicer katoliški list, toda kaj je na njem katoliškega, pa res ne vemo. Kadar ne ve kaj odgovoriti, samo zabavlja, ker za njegove ovčice in tercijalke, oblagodarjene s kokošjo pametjo, zadostuje zabavljanje, saj za pametna izvajanja njegovi zvesti itak tudi niso dostopni. Te dni je spekel »Slovenskega gospodarja« naš dopis, ki je opisoval košaro, katero je nosil ob škropljenju za župnikom neki čevljarski učenec. Dopisnik »Slovenskega Gospodarja« pravi, da so bili v košari le klerikalni listi, na klobase in jajca pa je popolnoma pozabil.

Mi smo v našem dopisu baš klobase in jajca poudarjali, ker se nam takšno beraško pobiranje ne zdi vredno duhovnega gospoda, ki je vrhu tega pobiral tudi pri naprednjakih, katerih sicer drugače ne mara. Pa kaj zato; klobase dišijo, naj bodo od krščanskih ali »nekrščanskih« hiš. Uverjem smo, da je g. župnik prav z enako slastjo pospravil pod streho ene in druge klobase. Pripomniti je, da je košara torej le nekaj časa smrdela. kakor pravi tudi »Slovenski Gospodar«, toda na povratku v farovž je že vsebovala dišeče klobase. Res, napačen ni ta »kšeit«: naložiti polno košaro klerikalnega časopisnega papirja in ga deliti okrog za klobase in jajca. Končno pa še prosimo g. župnika, da nas uboge že »pogubljen« bralce »Domovine« push enkrat pri miru. G. župnik, vzemite si za vzgled poprejšnje naše duhovnike, ki so bili pravi dušni pastirji in ne le množje politike. Dober duhovnik se redovno ne spušča v dnevne politične preklarije. — Demokrati.

MIRENSKA DOLINA. Sem potnik tvrdke S. T. in se oni dan pripejmem iz Sevnice v prijazno Mirensko dolino. Ko sem pred leti tam potoval, je vozila še c. kr. poštna omara; danes tega ni več, ker vozi v Krmelj vlak, v katerem ponoči sveti luč v temi, kakor v evangeliju sv. Janeza v I. poglavju. Deževalo je, kakor da je sam Elija napravil s sv. Petrom pogodbo za strašni nahiv. Dopem v prvo šentrupertsko trgovino in tu izvem za strašno nesrečo, da si je župnikov krasni konj nedavno zlomil nogo. »Ubogi gospod, 45.000 kron imaš škodo!« tako je tarnala ženica, ki je to pripovedovala. Da se moj voznik, konjska para in jaz okrepcamo, je bilo treba v gostilno. Pri kosilu mi moj nekdanji sešočec pripoveduje vsakovrstne novice: v januarju je v okoliših Okroge zlobna

roka povzročila šest požarov. Od strahu si že skoro nihče ni upal zaspiti. Zahvaliti se je šentrupertskim orožnikom, ki so v tem mrazu žrtvovali cele noči in preprečili nadaljnje požige. Že v mraku pridem v vas Mirno. Gosp. urednik, to Vam je vas obrti, trgovin, društvenega gibanja telegrafa in telefona! Tudi električno razsvetljavo imajo, to se pravi, drogovi so že postavljeni, tudi žica je že napeljana v nekatere gostilne in v cerkev, ampak žarnic še ni. Mirencani pravijo temu: »obljubljena Sajetova elektrarna«, kar pomeni toliko kot komati brez konj. V gostilni najdem veselo družbo, ki je debatirala o raznih novicah, o trgovini, financah, o dolgi hudi zimi, o dolgem predpustu ter o zarokah in porokah. Človek si kar ne more vsega sproti zapomniti, dasiravno bi bilo dobro, če bi se to in ono zabeležilo. Naslednji dan sem se odpravil v Trebnje, kjer pa žalibog nisem dobil ne juhe ne prikuhe in sem bil zelo slabe volje. Odpravil sem se kmalu iz kraja; Vam, gospod urednik, pa sem vse to na kratko opisal, da se čuje glas tudi iz lepe Mirenske doline. Kadar me moja slavna tvrdka zopet pošlje tjakaj, se Vam pa zopet oglasim. — Potnik.

Iskren odgovor.

Srečal se je hribovski pastir s kapucinom, katerega še ni nikdar videl, in ga je vprašal: »Kdo si ti?«

»Kapucin.«

»A kaj je to, kapucin?« je vprašal pastir.

»Človek, ki služi Bogu.«

»Tako, tako,« je menil pastir, »a zakaj si tako raztrgan in razžupan?«

»E, kakor ga služim, tako me oblači,« je odgovoril kapucin.

Stopila sta v sobo in Janez je rekel: »Mati, tako jo imam rad, da bi umrl, če bi odšla.«

Mati pa je rekla:

»Ce jo imaš, pa jo imej. Bog ti jo blagoslovi.«

Stara Poljakinja je vstala vsa presenečena in je prekrizala ličer. Nato se je spustila v jok.

Janez pa je dejal:

»Nič jokati, mati, božič je prišel in sreča je prišla, vsi bomo veseli.«

Vzel je Marjanko za roko in jo je odpeljal ven v sveto noč. Hodila sta po potih okrog hiše in sta si govorila kakor dva stara prijatelja, ki sta se našla po dolgih letih. Janez pa je včasih postal in jo je poljubljat in objemat, kakor da se je ne more navžiti.

Hodila sta okrog vsa srečna tako dolgo, da je zapel velik zvon v dolini.

Veseli prazniki so bili pri Sukačevih, tako veseli kakor še nikoli. Dogovorili so se tako, da naj bo poroka takoj pred pustom, da ne bo kakih nerodnih besedi.

* * *

In tako je prišla svatba vesela. Vsa vas je bila na nogah, saj v teh časih daleč okoli ni bilo nobene svatovščine. Zato je bilo tem večje veselje, ko se je ženil Janez Sukačev. Marjanka je bila lepa nevesta kot cvetoča roža, vsa lepa pisana, veselega rdečega obraza. Na svatbo so prišli vsi poljski begunci iz sosednjih vasi, vsi strici, tete in sorodniki, da je bila hiša Sukačeva polna od znotraj in od zunaj.

Tudi godec je prišel in je godel in pel in z njim so zapele stari in mladi staro lepo pesem od galilejske svatbe. Kdor je hotel, ta se je vrtel, pa naj bo na mezelan, na poskočno ali pa na potolčeno polko. Godec pa je zložil pesem ženinu in reвелil na čast in jo je takole zapel:

Ko se je vnela
vojska vesela,
je Janez Sukačev
še mrvo obračoval,
je rekel tako:
»Mene na vojsko ne bo.«

Je prišla Marjanka,
ta poljska izgnanka,
je lepa rdeča,
ko Janeza sreča;
on pravi takoj:
»Ti pojdeš z menoj!«

Smo skupaj se zbrali,
da bomo svat'vali,
ker Marjanka vesela
je Janeza vzela,
recimo zato:
čast, hvala Bogu.

Zdaj v krog se vrtite,
se vsi veselite —
o, saj bo vse plačoval
ta Janez Sukačev.
Predpustni je čas
najlepši za nas.

Tako se je zvršila ta zgodba, edina vesela v tem žalostnem času. In tudi jaz sem bil povabljen in sem jedel in pil in

smo bili vsi dobre volje. Janez Sukačev se je veselo obračal in Marjanka je bila kakor šmarna gavtroža; še stari so omladeli in so pili in peli. Če bi kaj uganili, jaz pravim, da bomo ob letu krsili. Če ne prej, Bog ve. Da bi šlo le tako naprej.

Kaj pa dolgi čevji? Ti niso nič motili te lepe povesti? O ne! Spočetka je res gledal Janez nekoliko nezaupljivo na Marjanko, če bo mogoče kaj opazila. Tudi si je mislil, da bi bil čevljarski laiko nekoliko manjše naredil. Tu in tam bi se dalo nekoliko pridobiti, da bi ne bili tako obširni. Makar če bi nekoliko tiščali noge, samo da bi bili na zunaj bolj pripravljeni. Toda Marjanka se za čevlje ni neniha in se nad njimi nikoli spotikala. Zato jo je tudi Janez spoštoval. Ko je prišel čevljarski merit čevlje za poroko, mu je Janez pomolil nogo in je rekel:

»Le ob nogi meri in pravne naredi, da ne bodo preveliki!«

In res je čevljarski naredil čevlje, ki niso bili niti preveliki niti premajhni, ampak popolnoma prav, kakor se spodobi. Celo ženske, ki so ziale pred cerkvijo, niso mogle najti na njih nobene napake, ne na njih, ne na celim ženinu, kar je gotovo največji čudež. Nevesto so na vse tako hvalile, da bi bile skoro zobe izgubile.

Ko je potem Janez zaplesal z Marjanko, ki ni znala po kranjsko plesati, se je počasi vrtel sredi hiše in je potrkaval s svojim čevljem z velikim navdušenjem in je rekel:

»Ta je Sukačev, ta bo vse plačoval. In ko bi tega ne bilo, bi se vse to ne zgodilo.« Tako pravimo tudi mi.

ZABAUNIK

NAŠ PUST

(Popevke Gašperja Slane)

Stoji, stoji Ljubljana,
Ljubljana dolga vas...
Veselo zdaj vse raja,
ko vlada pustni čas.

V dvorinah na plesiščih
vse križem se vrti,
da se potijo noge
in se razburja kri.

Mladina poskakuje,
zapravlja drag denar,
podplate »ferdirbuje«
in zdravju dela kvar.

Fantiči in device
se zdaj ogrevajo,
kosti pa tudi stare
vmes ponorévajo.

Zastonj so vse besede,
ki s prižnic zdaj grme:
še mladež klerikalna
ne briga se za nje.

Za njo tak' ne veljajo
svarila huda ta,
ki so za liberalce
samo namenjena.

Poglejmo po deželi,
kdo najbolj suče se:
Orlič in Orlice
si brusijo peté.

Še če si v tretjem redu,
ni ples pretežek greh —
če liberal'c se suče,
oderi ga na mehl!...

Naj bo že kakorkoli,
kdor se je čvrstil nog,
v veselem pustnem času
vrti se naj okrog.

Kdor nima še družice,
poišče naj si par,
potem pa na oklice
in naglo pred oltar!

Se pustni bliža torek,
končan bo dirindaj
in celo dolgo leto
ne bo ga več nazaj.

Nastopi pepevnica,
velikonočni post,
politika bo dalje
uganjala norost.

Še za avtonomijo
bo marsikdo norel,
za kuluk, nove davke
nadalje bo gorel.

Dokler je še kaj pustov,
ki kima jo lepo,
političnih »rev«
nam zmanjkalo ne bo.

Saj naši klerikalci
se brigajo za to,
da pusta celo leto
častimo mi srčno.

Kar njim ne gre od roke,
podpre jih slavni štab
zelenih generalov
in radikalnih žab.

V Ljubljani skupaj zbrani
si ližejo roké,
pri tem na drugi strani
si skačejo v lasé.

Tako pri nas vse leto
je pustni dirindaj,
volilna pepelnica
končala bo ta raj.

Predpustne povesti

Zbral Anton Stražar

Usak polovico dobiva

Zgodba, ki Vam jo sedaj povem, se je dogodila v istem času, ko je naš slavn Martin Krpan še tovoril s soljo. Hočem Vam jo napisati tako, kakor so mi jo pripovedovali Flajšmanov oče iz naše Praške vasi.

Bilo je takrat, ko so bile še tri žemlje za groš in ko so naši pradedje še tlačanili. Neki predpust — katerega leta je bilo, je postranska stvar — so imeli v Podgriški vasi pri Grebenču imenitno svatbo. Vesele svate sta zabavala kar dva godca: Jurij Bingelc in Matevž Potrklijač.

Jurij Bingelc je bil možak pri petdesetih letih. V Podhribski vasi je pri znani nekdanji romarski cerkvi sv. Lukeža opravljal cerkovniško službo. Ker je podhribska soseska majhna, si je moral Jurij poleg pičle bire iskati še postranskih dohodkov. Po svojem poklicu je bil sicer čevljar, toda sedenje na trinožnem stolcu mu ni dšalo, odkar se je pri vojakih izuril v harmoniki. Baš ta posel ga je silno veselil in mu je dostikrat prinesel kako veselo urico.

Ta Jurij je bil stric Matevža Potrklijača, katerega je sam izuril v harmoniki, da je dobil tako tovariša. Tako sta sedaj tudi na Grebenčevi svatbi skupaj godla svatom in veselim plesalcem kurila pod noge.

Tri dni in tri noči je trajala svatba. Lepa jasna zimsko noč je bila, ko sta se

vračala domov, nesoč vsak po eno culo dobrih ostankov. Stric Jurij pa je imel tudi polno možnjo srebrnega denarja. Dobro je bilo znano Matevžu, kako nerad gre stricu denar iz rok. Zato se je z njim pogodil že prej, preden sta šla na svatbo, da se bosta pošteno delila z zaslužkom.

»Vsak polovico dobiva!«

Drugače nezaupljivi Matevž ni hotel iti z njim.

Premagala sta že dobršen kos pota, a drugače zgovorni stric še ni ničesar omenil glede denarja. Zato se je končno Matevž opogumil in menil:

»Veste, stric, jaz bi sedajle rad tisto polovico denarja.«

»Potrpi vendar, fant, tukaj na poti in v tem mrazu ti ne morem šteti. Pridi jutri k meni, boš pošteno dobil svoj del.«

Toda Matevž ni bil zadovoljen s tem predlogom.

»Pa bi ga le rad sedajle imel. Dajte mi, kar mi gre!«

Prišla sta baš do mrtvašnice pri zabreški cerkvi in stric mu je dejal:

»Tukajle v mrtvašnici, če hočeš, si razdeliva zaslužek, ker si tako nestrpen.«

Mislil si je Jurij: V mrtvašnico ob taki uri gotovo ne dobim Matevža. — Pa se je motil. Matevž je bil sicer boječ, toda pohlep po denarju je zmagal v njem in odgovoril je pogumno:

»Meni je vseeno, samo da dobim, kar je moje.«

Pri zabreški mrtvašnici so bila vrata le priprta, zato sta lahko prišla notri.

Matevž Potrklijač je imel pri sebi majhno svečo, ki jo je prižgal in pritrčil na mizo. Pri luči je izvlekel stric Jurij iz žepa dobro rejeno denarnico in stresel iz nje srebrnike. Ej, kako so lepo zveneli!

Ravno sta mislila pobratli vsak svoj del, ko zagleda Matevž skozi odprto okno šest postav, ki hitijo po pokopališču naravnost k mrtvašnici.

»Kaj bo pa zdaj, stric?«

Toda staremu Bingelcu ni padlo srce v hlače. »Fant, stopi hitro tja v kot in se drži modro kakor sveta Uršula v oltarju,« je dejal in se sam skril pod mizo.

Šest skrivnostnih postav je med tem stopilo v mrtvašnico z istim namenom kakor poprej oba godca: da si razdelijo denar. Bili so roparji. Ko je bilo narejeno na mizi šest kupov denarja, je dejal roparski poglavar enemu izmed mlajših sodrugov:

»Ti, Lukež, ki si še novinec pri nas, pokaži, kako se ljudem sekajo glave. Sedaj imaš ravno priložnost. Glej, tam v kotu stoji star svetnik. Prikrajšaj ga za ono glavo!«

Lukež se je prav počasi pripravljaj k poslu. Vsi so res mislili, da stoji tam star svetnik, ker se je pri slabi luči vse drugače videlo.

Preden pa je imel pasti meč na nesrečnika, je ta v smrtnem strahu zakrčkal:

»Vsi svetniki, pomagajte!« Bingelc pod mizo pa je zarjul:

»Ali naj pomagam tudi jaz?«

Pismo ji je pisal

Napisal Anton Stražar

Reberskemu Matijcu je bilo že tri deset let, ko se mu je oživila tista žilica, ki jo pesniki tako radi opévajo: namreč žilica ljubezni. Glavni vzrok tega probujenja v Matijčku pa je bila brhka farovška kuharica Marjetica.

V vasi Kriva luknja stoji že od nekdaj trdna kmetija Reberskovih. Florijan, oče Matijčkov, si je nakopal prsno bolezen v bosanski vojni. Kakih deset let je pokašljeval, zadnjo jesen pa legel in uvidevši, da bo treba vzeti slovo, kot verni katoličan poklical k sebi duhovnika, da mu je opravil račun z Bogom. Nato je oče Florijan poklical k sebi še par občinskih mož ter storil oporoko, zapustivši kmetijo sinu Matijčku. Par dni nato je izdihnil in imel lep pogreb.

Ko je mladi Matijec vzel gospodarstvo v svoje vaje, mu je mati prigovarjala, naj si le poišče nevesto. Matijčku pa se ni nič mudilo. Edina, ki se mu je dopadla in je o njej premišljeval, je bila Marjetica v župnišču. Toda Matijec je bil na vso moč sramežljiv, nikakor ni mogel pogoditi, kako bi se seznanil z brhkim dekletom. Iz te zadrege ga je rešil njegov zvesti tovariš Holesčkov Anzelj.

«Veš, Matijec,» je prigovarjal Anzelj, «dekletu moraš napisati pismo, zelo, zelo zaljubljeno pismo, da ji bo kar srce kipelolo!»

Anzelj je bil pa prav izvežban v takih zadevah. Seveda, saj je dve leti v Ljubljani hlače trgal in ko ga je oče prignil nazaj domov in ko je že odrasel, mu je

še vedno ostal pridevek «falirani Anzelj...»

«Ti mi napravi, Anzelj,» je prosil Matijec. «Če dobro sestaviš, ti ne odide par goldinarjev.»

Anzelj je obljubil, sedel v nedeljo popoldne za mizo in napisal takole:

«Preljuba moja jutranja zarja!
Vzamem pero v desno roko, da ti napišem nekatere vrstice, iz zgolj ljubezni in pravice. Šest dolgih let sem premišljeval, kje bi si zavber dekleta izbral. Spočnem, da druge ni, — za moje srce si le Ti! Ti, preljuba moja jutranja zarja, le s Teboj bi šel do oltarja. Popusti našega fajmoštra; če boš pri njem služila, se boš še v vodo potopila, četudi se drugače vé, da farovških kuharic ne nesó vode. Noč in dan si mi pred očmi, v mojem srcu «gmaha» ni.

Napiši mi en listek bel, da ga bo Matijec vesel. Naj bo zapisano: jaz Te rada imam, Ti ne boš ležal v postelji sam. Zdaj svoje slabo pisanje skoncujem in Te v duhu poljubujem; odpiši hitro mi nazaj, da se bo znalo kakó in kaj. Devet centov in pol — pozdravčkov, a poljubčkov še bolj, da bi bila kmalu gostija — želi Tebi zvesti: Matija.

V Krivi luknji, pred pustom...

Kak učinek je pismo napravilo na Marjetico, ko ga je prebrala, se ne vé. Stvar pa se je razvila naslednje: Matijec je čakal in čakal odgovora, toda zastonj. Ko le ni bilo glasu, se je s pretvezo, da plača par maš za rajnkega očeta, nekega popoldne podal v farovž. Župnik je najprvo mirno vzel denar za zadušnice, nato pa Matijčka hudo prijel: «Ti, Matijec, ti rečem, da ne piši moji kuharici več takih neumnosti!»

Matijec se je stresel, kakor bi ga kdo polil z mrzlo vodo. Nato je kar pobral klobuk in jo brez pozdrava odkuril skozi vrata na plano.

Ko je prišla pepelnica, so pa poredni vaški fantje ponoči povlekli «ploh» od Matijčkovega doma do farovške kuhinje. Matijec se je dolgo jezil, končno pa le poiskal nevesto v Rovti vasi in stopil je tisto leto v zakonski stan.

Pastir in ovce

(Dopis.)

Pod Šmarno goro tam
stoji župnijski hram;
v njem fajmošter prebiva
in gospodari sam.

Po cele dni sedi
in tuhta brez skrbi.
Vse na uho mu pride,
kar v fari se zgodi.

Ovčice se oglašajo
in mu novice znašajo,
da lahko župnik se jezi,
zmerja jezo si hlad.

Kadar razhudi se najbolj
in ko novic mu je dovolj,
ošteje vse farane
za «vampe» in cigane...

Oh, naj se le jezi,
naj zmerja in rohti,
če smo zares cigani,
naj z malho se odstrani.

Roparji so se prestrašili in jo drug preko drugega ubrali iz grozne mrtvašnice, pustivši vseh šest kupcev denarja na mizi.

Ko sta se godca prepričala, da ni več nevarnosti, sta se spravila nad srebrnike, ki so jih pustili roparji, ter si pričela deliti ta nepričakovani plen. Stric Bingelc je bil ves razigran. Kaj takega ga še ni doletelo, odkar je hodil v hlačah. Denarja sta imela toliko, da se jima je kar mešalo. Matevž, ki je imel težko vest radi prejšnjega siljenja v strica, se je sedaj opravičeval:

«Le vzemite sedaj en kupček več, saj ste mi rešili življenje.»

«Fant, zapomni si, da kokoš vedno vé več nego pišče!»

Mladi Potrkijač si je še isti predpust izbral nevesto — saj je bil bogat. Na svojega strica Bingelca seveda tudi ni pozabil, pa ga je na svatbo povabil. Brhki nevesti je bilo ime Micka in je bilo lepo dekle, ki je bilo za Matevževo srcé. Nazadnje so pili vino že kar iz lonca — in naša povest je sedaj tudi do konca.

Pijte le vi vodo!

Skoro ga ni pri nas človeka, ki bi šel tolikokrat v Ljubljano, kakor so šli Flašmanov oče iz naše vasi. Za to je bilo več vzrokov. Tamkaj so imeli brata Lovrenca in tri sestre: Uršulo, Cilko in Ivanka, a pozneje pa še hčere: Maričko, Lenico in Albinco ter dva sinova v šolah: Luko in

Toneta.

Čeprav je od nas pešpeti v Ljubljano skoro pet ur, so se očka makokdaj tja peljali, hodili so običajno le peš. Ker so svojem vedno nesli kaj za «pod zobe», je razumljivo, da so morali na «mavti» plačati vselej običajno mitnino. Zgodilo se je pa enkrat, da so hoteli prikriti steklenico žganja. Toda mitničarji imajo dobre nosove; očeta so pogruntali in zaradi hudirskega žganja so morali oče plačati znatno globo... To pa je očeta grizlo, da so sklenili maščevati se nad temi ljudmi. To se jim je izborna posrečilo. Naredili so takole:

Kmalu po nesrečni globi so se znova podali v Ljubljano. Ker je bilo pozimi, so bili dobro opravljeni. V notranji žep suknje so pa vtaknili steklenico — čiste vode.

Dospejo očka do mitnice. Sprejme jih isti mladi mitničar, kateremu so plačali kazni. Seveda jim vse prebrska po nahrbtniku. Kar sline se mu pocedijo, ko zagleda par lepih suhih kosov svinjskega mesa. Nato jih še vpraša, če imajo kje še kaj. Očka mu pa lokavo odgovore: «Le pogledajte me dobro, če imam še kaj!...» Glej zlomka, mitničar resnično izvoha steklenico v notranjem žepu.

«Oha, očka, ste se mi znova mislili izviti, pa vam ni šlo; zopet plačate globo! Le mislite si, mene ne boste ociganili!»

Ko očka zvedo, koliko je plačati globo, odgovore: «Smola je smola, denarja nimam več toliko, pustiti vam moram žganje...»

«Torej ne boste plačali?»

«Kako naj plačam, če pa nimam več okroglega, pustite me naprejt!»

Mitničar z veseljem popade steklenico, očka pa odkoračijo dalje po znani Dunajski cesti, meneč sam pri sebi: «Bog naj ti blagoslovi vodo; to vem, da pijan ne boš od nje...»

Vračajoč se popoldne iz mesta so se očka oglašili na mitnici; dobijo pred mitnico ravno istega mitničarja in ga ogovoré:

«Prosim, gospod, jaz bi rad sedaj dobil nazaj svoje žganje; bom plačal globo.»

Na te hudomušne besede odgovori mitničar jezno:

«Gledajte, da se mi zgubite hitro naprejt!»

«Zakaj ste pa jezni, gospod? Če nisem imel več denarja, kako sem pa hotel plačati...?»

«Naj vas zlodej nese, saj tisto ni bilo žganje, ampak voda...»

«Kaj pravite, gospod? Torej mi je po pomoti moja stara nalila blagoslovljene vode namesto žganja. Oh, to bo sedaj tarna, ko ne bo imela pri hiši nič blagoslovljene vode! Kje bi si človek mislil, eja...»

Očka so nadaljevali pot dalje. Tisti mitničar pa mogoče še dandanašnji misli, da je bila res blagoslovljena voda v steklenici. Marsikomu so potem očka povedali to šalo in vselej dostavili: «Pijte le vi vodo, mitničarji, jaz sam pa žganje...»

Zgodba o mačku

Tam v lepih vinorodnih krajih na Štajerskem je med ljudstvom ohranjena stara imenitna pesem o mačji gostiji, ki se začne takole:

Pántliči se zberejo,
star'ga mačka vderejo.
Micka mucu peče,
ta star' pa v gor'co teče
prinese pit'...

Bil je torej pripravljen furovž, kakor se spodobi. Povabljen sta bila tudi župnik in župan in gostje so sedli za mizo. Zdaj gre nadalje:

Ta star' je bil pa prav vesel,
ker maček bil je res debél;
pa kar po nožek seže
in mačka jim razreže.
Juhej, juhej!

Gostje so se poslužili pečenke, ali kakor pesem pravi:

so sladko vince pili
in z mačkom se mastili.
Juhej, juhej!

Vse je šlo v lepem zadovoljstvu in vrstile so se napitnice:

Sta rekla župnik in župan:
«Kako je dober Vaš puran!
Naj še Micka pit' priteče,
ki dobro kuha, peče.»
Juhej, juhej!

Zdaj pa se je stvar drugače zasukala, kajti brhka kuharica Micka se je iz kuhinje odrezala:

«Saj jaz res dobro kuhat' znam,
al' to je — maček, ne puran!»

Salament, kaj pa zdaj?

Gospod župan od jeze,
kar zbežal je od mize.
Juhej, juhej! — — —

Gospod župan jo je torej kar pobrisal in je tako storil še najbolje. Kaj pa gospod župnik? Stvar seveda tudi njemu ni bila po volji:

Še fajmošter je bil srdit,
počem ko bil je mačka sit,
on vse okrog popraša:
«Je b'la ta mačka vaša?»

Paranl niso nič vedeli o tem in so se smejali, ko so vse izvedeli: Juhej, juhej! Toda zgodba še ni pri kraju, temveč je tudi gospod župan še prišel na svoj račun:

En godec, ki je zraven bil,
drug' dan župana je jezil,
ga prašal je sred' placa:
«Je b'la dobra muca maca?»
Juhej, juhej!

Tako ima ta imenitna popevka o mačji gostiji svoj godčevski konec in jo je veselje poslušati, kadar jo prepevajo veseli ljudje tam sredi vinorodnih krajev na Štajerskem...

Kokošja kuga

(Resnična zgodba.)

Veleposestnik Globanja se je pred poldnem vrnil iz trga, kjer je imel opravka, in čakal na malo južino, ker je bil sila lačen. Veleposestnik Globanja je vdovec, gospodinji pa mu razumna Katra.

Nejevoljen stopa Globanja po sobi gor in dol, nikjer ni nikogar, ne v kuhinji ne v zgornjem nadstropju. Šele ko začne klicati čez dvorišče, se prikaže Katra z žalostnim obrazom, prihiti v kuhinjo ter prinese narezano klobaso za predpoldanski prigrizek lačnemu gospodarju.

«Kaj me, vraga, pustite tako dolgo čakati!» se huduje Globanja.

«Oh... oh... gospodar, vse ko... ko... koši...» v zadregi jecija Katra.

«Kaj imajo kokoši opraviti z mojo malico?»

«Vse so pokrepale,» se odreže naenkrat Katra in izteguje roke s predpasnikom kakor bi se bala jeznih pogledov gospodarjevih.

Brez besede jo gleda Globanja. Jeza radi zakešne malice ga preide in mirno zahteva pojasnila o veliki kokošji pogibelji. Katri se zdaj razvozlja jeziček in pove vse, kar ve.

«Dekla Liza je pomijek zljala na gnojišče, kokoši so začele tam brskati in kmalu nato krepavati. Trideset jih je obležalo kar na gnojišču, druge so pa nekaj časa še špacirale po dvorišču in se iztegnule druga za drugo.

Globanja gleda začuden pred se. Neprijetna škoda kaj takega, zelo neprijetna škoda. Sploh se je zdaj začel jeziti. Šele pred tednom je poginila plemenska svinja na škrlatici, zdaj že zopet ta kokošja kuga. Globanja vzdihne. Nič drugega ko sama škoda in jeza...

«Torej, kaj zdaj s kokošjimi mrličji?»

«Hitro jih bomo opulile, dokler so še tople, da vsaj perje lahko prodamo.»

«Dobro. Eno kokoš pa vseeno razkosajte. Ko snem klobaso, si sam ogledam nesrečo. Morda se dá dognati, zakaj je poginilo toliko naših kokošk!»

Kuharica Katra odide na dvorišče in skliče dekle, ki se na njeno povelje takoj odpravijo k poslu, da opulijo mrtve kokoši. Malo jim je le bilo neprijetno, ker kokoši so prav za prav vendar umrle nenaravne smrti, toda tekotom pol ure so bile živalce oropane perja, mrtva telesa pa sredi dvorišča zložena v precejšen kup. Tu in tam se je katera žrtev stresla v neusmiljenih rokah, kar je dekli Lizi dalo povod, da je začela pripovedovati strahotno zgodbo iz tistih časov, ko je v deželi razsajala kuga in so pokopali več takih, ki so bili le navidez mrtvi. Ko je zgodbo dovedla tako daleč, da so bile opuljene že skoro vse kokoši, se Liza nenadno zdrzne, krične in s prstom kaže vsa prestrašena na kopico kokoši.

Glejte no, čudež, par opuljenih kokoši je zopet oživel! Počasi se gibljejo, se dvigajo zopet na noge in kakor v omotici začenjajo tavati sem in tja. Petelin je že tudi pokonci, ta je še najbolj vztrajen in že zopet pričinja moško korakati po dvorišču, odpira kljun in oznanja svoj kikeriki...

K sreči se medtem že pojavi na dvorišču sam gospodar Globanja. Z enim samim pogledom premotri bojno polje. Na njegovo povelje prereže Katra eni izmed kokoši vrat in preišče vsebino «krofa». Zmajevaje z glavo brska z nožičkom po krofu in najde poleg zrnc in kamenčkov tudi — črešnje.

«Čuden duh ima ta stvar,» meni nato, čisto po močnem žganju.»

«Jezas!» vzklikne tedaj Katra, ki stoji pri tej preiskavi poleg. «Pred dvema urama sem vrgla stare vležane višnje na gnojišče. Kokoši so jih gotovo pozobale in se — upijale!»

Tako hudega pogleda kakor si ga je zdaj privoščil gospodar Globanja, ne bo pozabila do zadnje ure, poudarja Katra, kadarkoli pripoveduje to zgodbo.

Kokoši, ki so se upijale od starih višenj, ki so bile vložene v žganje, so polagoma oživele vse po vrsti in se iztreznile. Bilo jih je pa silno čudno gledati, zato je gospodar Globanja zahteval, da je treba vse «golo-bedre» sproti poklati.

Katra od tistega časa, ko se ji je pripetila ta «kokošja kuga», ne more vohati višnjevga žganja, čeprav se ga včasih ni branila. Ravno tako ne mara kokošjega mesa v kakršnikoli pripravi, odkar je takrat družina veleposestnika Globanje nad 14 dni obirala sama kurja bedra, kakor za stavo.

Parabole

Psi in mačke

Nekega dne so se sestali psi, da razpravljajo o svojem zgodovinskem zadržanju napram mačkam.

Star pes, ki je predsedoval skupščini, se je dvignil in dejal, da je uverjen, da vsi zborovalci občutijo svoje zadržanje napram mačkam kot veliko sramoto, ki blati plemenite posebnosti njihovega plemena. Dalje je omenil, da je prav tako okrutno kakor nečastno, vznemirjati in preganjati te najneznatnejše in najslabotnejše stvore. Uverjen da je, da govori vsem zborovalcem iz srca, to ko izjavi, da bi bilo potrebno, po vsem opustiti to slabo navado.

Predsednikov govor so pozdravili zborovalci z burnim odobravanjem. Nato so se dvigali pes za psom in vsak je govoril v istem zmislu. Vsi so bili enih misli, da je treba popolnoma zavreči ta barbarski običaj preganjanja mačk. H koncu je vstal neki odličen pes in rekel, da je to zborovanje vzvišen trenutek v zgodovini pasjega rodu, pa misli, da naj bi se sprejel sklep na svečan način ovekovečiti. Predlagal je, da se vsi prisotni dvignejo in da se z dvignjenimi desnimi tacami zaobljubijo, da ne bodo več preganjali mačk.

Ta predlog je bil sprejet soglasno.

Toda komaj so psi to obljubo napravili, se je zgodilo, da je neka mačka, ki je čepela na drevesu v bližini, pomislila: baš sedaj bi bil pravi čas, da stopim doli in krenem proti domu. Na nesrečo je radi njenega skoka z drevesa zašumelo listje.

Predsednik skupščine je baš izgovoril zadnje besede zaobljube in še ni spustil tace, ko je zagledal mačko, zadržtel, skočil in — trenutek nato ni bilo nobenega psa več na prostoru zborovanja.

Mačka si je komaj rešila življenje,

(Morje dvomov)

Sestale so se nekoč ribe, da se posvetujejo o tem, ali je kak zadosten dokaz za to, da voda res obstoji.

Neki stari profesor je rekel, da ni prav ničesar, kar bi dokazovalo obstoj vode. V vseh svojih znanstvenih raziskavanjih da ni našel niti na kako sled vode v kakršnikoli obliki.

Neka mlada riba je omenila, da je celo svoje življenje z največjo skrbnostjo preiskovala svet, a ni nikdar ničesar videla, kar bi bilo podobno vodi. Zaradi tega da je zanjo rešena stvar, da na svetu ne more biti nič takega, kar bi bila voda.

Neka riba nenavadne oblike, z neko čudno navskrižno brazgotino na ustih, je pričela pripovedovati o svoji neobičajni pustolovščini, ki jo je doživela z majhnim črvom, katerega je nekega dne videla, kako visi vrhu nje. Posledica te pustolovščine je bila ta, da se je uverila, da voda obstoji, ker bi na zraku bila sigurno poginila, ako ne bi bila iz njega padla z raztrganimi ustmi. Drugače v svojem življenju ni naletela na ničesar, kar bi moglo biti voda.

To je bilo vse, kar se je reklo o vodi na tej skupščini rib, ako se doda še govor neke stare, jako dobrodušne in zelo neučene ribe. Ta stara riba je zadnja prošla za besedo in rekla:

«Smatram za edini vzrok, da ne moremo dokazati obstoja vode, ta, ker smo v njej in ker nas okroža od vseh strani. Mi živimo v vodi, giblamo se v njej in v vodi je naše življenje!»

Vsa skupščina se je od srca smejala tej ribi in njenemu mišljenju. Nato je bilo zborovanje zaključeno.

Človek in demon

Vsak večer, ko je šel človek spat, je prispel mogočni demon, ki ga je metal v strmi prepad v močvirje in nesnago. Ta demon je bil tako velik, da je obsenčeval vse nebo. Dvigal je človekovo telo z zemlje kakor silen vihar — in je človeku bilo zelo ugodno, dokler ga je demon tako nosil, toda je bilo zelo blatno močvirje, v katero ga je metal.

Nekega dne se je človek odločil, da se upre demonu. Stal je krepko na zemlji in se ni dal odnesti. Na svoje največje začudenje je videl, da je sposoben, upreti se. Pa strašni borbi ga je kmalu pustil demon v miru. In tedaj je zaspal človek na robu opasnega prepada in spal vso noč. Tako je napravil sedaj več noči.

Minulo je nekaj časa in on je, ko je šel nekoč spat, ugledal drobnega hrošča, ki se je kotatil po travi in se poganjal pred njegove noge. Ko je zaspal, je vprašal angela, ki ga je posecal v sanjah, kdo je bil ta drobní stvor. Angel mu je odgovoril:

«To je bil tisti zmaj, ki te je metal v prepad.»

«Zaboga, kako je postal majhen!» je vzkliknil človek začuden.

Nato mu je odgovoril angel:

«O, ne, on je ostal isti, samo ti si zrastel!»

Edgar Park.

To je druga stvar

Lansko poletje je opazil neki stražnik ob Ljubljani nagega možaka, ki se je ravno pripravljal, da zleze v vodo.

«V imenu zakona, vi ste aretirani,» je zaklical stražnik in hotel zagrabití Adama.

«Zakaj?»

«Ker se javno kopate brez plavalnih hlač.»

«Oprostite, gospod stražnik,» je menil možak, «jaz sem le hotel skočiti v Ljubljano in se vtopiti.»

«A, tako, to je druga stvar, oprostite!» reče stražnik in odide.

Dve godčevski

Napisal Anton Stražar

Srečala sva se z godcem Cingelcem. Po običajni navadi sva si želela drug drugemu srečno novo leto. Ker je bilo nama mráz zunaj, sva stopila v «Francetovo» trgovino, kjer sva se pri topli peči marsikaj pogovorila.

Vprašal me je Cingelc, če še kaj pišem za «Domovino». Pa mu povem, da pravkar zapisujem «Predpustne zgodbe».

«Ti bom pa še jaz dve povedal; vem dobro, da se bova nekaterim znova zamerila.»

«E, kaj tisto, če so le resnične; to vem, da bova imela sovražnike, saj resnica vedno oči kolje.»

«Ali so resnične ali ne, jeza bo, to ti povem, Tone!»

Zato se tudi jaz kar naprej opravičujem: Za kolikor sem jih kupil, za toliko jih tudi prodam — so pač godčevske ...

1.

Vsak človek ima kako posebno veselje do kake stvari. Drenovski fajmošter pa je imel največje veselje s svojim psičkom Liščkom. Dosti ni manjkalo, da nista ležala in jedla skupaj. Po dva koraka sta bila redkokdaj narazen. Pa je tudi bil ta Lišček na vso moč prijazna in umna živalca, le govoriti še ni znal.

Ko sta bila nekoč fajmošter in cerkovnik Podplatec skupaj, se začne med njima nastopni pogovor:

«Veš ti, Tomaž,» pravijo fajmošter, «moj Lišček je silno umen, le govoriti še ne zna.»

«A, to bi radi še vi imeli od njega?»

«Prav rad, toda ni ga takega človeka pod solncem, da bi to ubogo živalco naučil besed.»

«Tisto pa že ni reš, gospod fajmošter; jaz vem za takega učitelja.»

«Ti veš? Kje pa je?»

«Eja, ta človek, sloveči učitelj, je pa daleč od tod; tri dni je do njega.»

«Naj bo! Koliko ti dam, Tomaž, če mi Liščka popeješ tja?»

«Meni ne več, kar m gre za pot. Pač pa učitelj računa za učenje 100 goldinarjev.»

«Boš šel, Tomaž, do njega?»

«Seveda, če želite?»

Psa Liščka je cerkovnik Tomaž privedel domov, ga zaprl v svinjak in sam s seboj govoril: «Lišček, zdaj boš tukaj nekaj časa v »špekhamri«, Tomaž bo pa šel po svetu malo gospoda igrat. Ej, fajmošter, škoda je vas, da ste bili v šolah in še v lemenatu, pa ste tako lahke pameti ...

Žalostna živalca je otožno cvilila v svinjaku. V koritu je bilo natrosenih le nekaj suhih hrušk. Kako žalostna usoda ga je pač doletela! ...

Zviti Tomaž se je odpravil z doma, se vrnil čez teden dni. Prav debelo se je naglajal fajmoštru:

«Vejo, gospod, tisti učitelj je takoj vzel Liščka v muštranje. Rekel mi je, naj pridem čez mesec dni ponj. Tedaj bo že znal toliko govoriti, da ga boste vi lahko nadalje učili ...»

Težko pričakovani dan je napočil. Drenovski fajmošter je sedel pod košato starodavno lipo, neprestano se ozirajoč v da-

ljavo, kdaj ugleda Tomaža, ki mu privede izšolanega Liščka. Slednjič uzre cerkovnika, ves v veselju mu hiti naproti. Pa grozno iznenadenje! Prihajal je proti njemu cerkovnik sam, brez psčka.

«Kje pa imaš Liščka, Tomaž?»

«Ej, gospod, kar ne upam si skoro povedati vam, kaj se mi je zgodilo.»

«Govori, človek!»

«Vse izveste. Torej, jaz sem vzel pri učitelju psa. Gredeč z njim proti domu pa je ta smrdokavra neprestano besedičil, kjer sva le srečala ljudi: »Naš fajmošter in kuharica se imata pa zelo rada.« — Jaz poslušam nekaj časa tega spaka, ko pa pridem do prve večje vode, mu natvezim kamen na vrat in ga lopnem notri.»

«Prav si naredil, Tomaž! Pojdi z menoj domov. Za plačilo dobiš od mene še 50 goldinarjev — pa molči!»

2.

Stari ljudje iz našega kraja se še spominjajo časov, ko je bil na Brdu za sodnika Lukež Strgulc. Tega sodnika so najbolj sovražili fantje, ki so se pretepali, kajti kaznoval jih je brez usmiljenja ne samo »po avstrijskih, temveč še po ogrskih paragrafih».

Vsakdo izmed fantov pretepačev je imel v želodcu Strgulca, vsakomur je hotelo kar srce skočiti iz njega, če je stal pred tem malo grbastim Salomonom. Taka nesreča je zadela tudi Klinčkovega Gregca. Ta fant je bil vseh muh poln; marsikaterikrat je bil že pri pretepih, pa vselej se je še izmuznil. Znova so bili fantje nekoč skupaj iz več vasi in so prav pošteno plji pri Slaparju v Lukovici. Pri devetem bokalu je fantom stopilo vino v glavo; začeli so se najprej kregati, kregu pa je sledil običajni tepež.

Strogi orožnik Strehabur je vse te junake zapisal v protokol in ga izročil sodniku. Med zapisanimi je bil tudi Gregec. Ker se je znal dobro odrezavati, je dobil samo tri dni zapore z enim postom in enkratnim trdim ležiščem.

Pri sodniku je bil tisti čas za pisarja Janez Brglez. Ko je sedel Gregec v zaporu, omeni pisar sodniku, kako šaljiv fant je ta Gregec. Strogi sodnik, čeprav zelo uraden, je znal biti včasih tudi šaljiv, zato ukrene takole:

Ko je prespal Gregec že drugo noč v zaporu, pride do njega ječar in ga vede k sodniku. Ko stoji začuden Gregec pred sodnikom, ga ta ogovori:

«No, no, Gregec, kako ti kaj ugaja pri nas? Ali se ti je kaj sanjalo to noč? Povej nam sanje!»

Gregec se hudomušno namuza, pa odgovori, kar more najbolj ponižno:

«Milostljivi gospod sodnik, sanjalo se mi je pa res veliko, celo od samega hudiča!»

«Kaj govoriš, da se ti je od hudiča sanjalo? Povej no, kakšen pa je bil?»

«O, milostljivi gospod sodnik, čisto vam je bil podoben; majhen je bil, pa kozlovsko brado je imel ravno tako kot jo imate vi, pa tudi grbast je bil ...»

Ta šala pa se je Gregcu jako slabo obnesla. Sodnik se je ves zelen od jeze zadržal nad ječarjem:

«Tiraj tega zlodeja nazaj v zapor; pa še en dan povrhu mu privošči!»

Kaj se je Gregcu še sanjalo v brdskem zaporu, mi ni znano.

Kmetijski pouk

PREDENIČNE NJIVE.

Dogaja se, da sejemo deteljo, ki je predenice prosta, in vendar se pokaže polno predenice med deteljo. Seme je bilo preiskano in v plombiranih vrečah! Kako je mogoče, da pride predenica na njivo? — V takih slučajih se vsak spodtika nad semenom, češ, da ni bilo zadosti očiščeno itd. itd. Res je mogoče, da zastane kako predenično zrnje vmes med deteljnim semenom, ker je namreč seme debelozrnate predenice silno težko ločiti od detelnega semena, vendar so sodbe o slabem čiščenju deteljnega semena mnogokrat napačne in krive. Predenica zaide namreč tudi po drugih potih na njivo in ne samo po detelnem semenu.

Predenica se prav lahko zanese na njivo s hlevskim gnojem, na kar se pri nas vse premalo gleda. Travniška ruža je poreklo nolra predenice. Treba le pogledati malo bližje, da se o tem prepričamo. Travniška predenica se ne kaže tako očitno kakor med deteljo, vendar je lahko zatotimo, če ogledujemo ružo do tal. Opleta se po šibkih deteljih in travnih rastlinah, na videz skrita našim očem. Če pokladamo tako seno, je naravno, da prihaja predenično zrnje skozi živalski želodec v gnoj in od tam na njivo, kjer čaka in spi toliko časa, dokler je ne obudi in oživi prihodnja detelja.

Ker imamo po travnikih predenico, tam jo imamo tudi po njivah, ker se po gnoju prenaša na njivo in med deteljo. To je resnica, s katero treba v vseh takih slučajih računati. Ne sme se tedaj zvrčati vse krivde predeničnih njiv edino na slabo očiščeno deteljno seme, ampak tudi na to dejstvo, da se prerača predenica po krmi v gnoj in po gnoju na njive.

Pri nas se na to premalo pazi. Tudi z deteljno krmo spravljamo predenico v gnoj, če je bila detelja napadena po predenici. S pokladijem take detelje se ne pokonča predenično seme, kakor bi utegnili eden in drugi misliti, ampak njeno seme prihaja na ta način nepoškodovano v gnoj in z gnojem na njivo, na travnik, kamor ga vozimo.

Na njivi ostane predenično seme po več let kaljivo in čaka ugodnega trenutka, da se na gostoljubni detelji razpase in zopet na novo razmnoži.

To je tista skrivna pot, po kateri nam prihaja ta škodljivka na mnoga deteljišča in na katero pri nas nihče ne misli, dasi je silno nevarna za vsa naša deteljišča. Bodimo tedaj tudi na to pozorni in ogibajmo se pokladati živini deteljo, v kateri je polno predeničnega cvetja. S predenično krmo dobimo predenični gnoj, s takim gnojem pa predenične njive. Ker so predenični travniki, tam imamo tudi predenične njive.

Gospodarstvo

TRŽNI PREGLED.

ZITO. Porast in ponovno oslavljenje dinarja sta zelo vplivala na žitne cene, ki so najprej padle, potem se pa zopet nekoliko okrepile. Vendar se malo kupuje, ker se zlasti na pomlad pričakuje padec cen, ki bo gotovo uspel, ako bo kazala dobra letina. Na zunanjih trgih cene slabijo, ker so velike ponudbe. Na novosadski borzi so bile te dni nastopne cene: pšenica 320 do 335 di-

narjev, turščica 240 do 255 Din, moka «0» 505 do 540 Din. Največ se kupuje turščica.

ZIVINA. Kupčija ni nikjer posebno živahna. Na mariborskem sejmu dne 26. februarja je bilo sicer opaziti nekoliko živahnije zanimanje nego na prejšnjih dveh sejmišjih in sta bila prodana za Italijo dva vagona živine. Domači kupci so malo nakupovali. Cene za izvoz so v splošnem previsoke; bile so za kilogram žive teže: voli debeli 13 do 16-25 Din, poldebili 11-25 do 12-25 Din, plemenski 10 do 11 Din, klavne krave, debele 11 do 12-50 Din, plemenske krave 10 do 11 Din, krave za klobase 9 do 10 Din, mlatne krave 11 do 13-25 Din, mlada živina 11 do 12-50 Din. Mesne cene: volovsko meso prvovrstno 25 do 27 Din, drugovrstno 22 do 24 Din, meso bikov in krav 19 do 20 Din, telečje meso prvovrstno 32 Din, drugovrstno 28 Din, sveže svinjsko meso 30 do 40 Din.

JAJCA v ceni neprestano padajo, ker se bliža pomlad in prihaja ponekod v državi na tržišča že novo blago. Povprečne cene v državi so po 1 do 1-25 Din za komad.

= Vrednost denarja. Na zagrebški borzi se je dobilo dne 26. februarja (v devizah): 100 švicarskih frankov za 1379 in pol do 1389 in pol Din, 100 francoskih frankov za 339 Din 20 par do 344 Din 40 par, 1 funt šterling za 342 Din 40 par do 345 Din 40 par, 100 avstrijskih kron za 11 in eno tretjino pare 100 češkoslovaških kron za 230 in pol do 233 in pol Din, 100 italijanskih lir za 344 do 345 Din, 1 dolar za 79 do 80 Din.

= Živinoreja v naši državi nazadnje. Tekom zadnjih let je število živine v naši državi znatno nazadovalo. Le število goved je lani napram letu 1922. nekoliko naraslo. Propadanju živinoreje so krive prejšnje slabe letine. Sedaj od dobri letini se je število živine nedvomno zopet dvignilo. Število živine je zlasti padlo v Sloveniji, kjer se je našlo: konj: leta 1921. 58.438; 1 1922. 51.753; 1 1923. 49.748 komadov; goved: 1 1921. 478.115; 1 1922. 389.286; 1 1923. 348.259 glav; ovc: 1 1921. 75.008; 1 1922. 69.453; 1 1923. 59.345 komadov; koz: 1 1921. 23.610; 1 1922. 18.190; 1 1923. 14.797 komadov; svinj: 1 1921. 302.581; 1 1922. 303.206; 1 1923. 261.566 komadov; perotnine: 1 1921. 1.055.822; 1 1922. 816.406; 1 1923. 805.569 komadov.

= Sejmi na Veliki Loki. V letnici o sejmišjih na Veliki Loki je bila pomota. Prvi novi sejem se vrši 8. marca ne 18., kakor je bilo napačno poročano. Vse drugo ostane nespremenjeno.

Delavski glasnik

Članom SSDU. Že v eni prejšnjih številkih smo objavili, da smo zaradi prevelikih stroškov morali začasno ustaviti izdajanje posebnega delavskega glasila «Unije». V nadomestilo dobivajo vsi člani SSDU «Domovino», ki bo odselej prinašala od časa do časa pod posebno rubriko dopise in druga strokovna poročila, tičejoča se SSDU. Opozarjamo člane SSDU, da dobijo «Domovino» zastonj, ker je naročna plačana že s članarino. Dopise, tičejoča se naše organizacije, je pošiljati na tajništvo SSDU, Ljubljana, Narodni dom. — Tajništvo SSDU.

V DELO SE SPREJMEJO pri državni borzi dela v Ljubljani: 4 rudarji, 2 vinarja, 1 minar, 1 železostugar, 1 kovotiskar, 3 pleterji, 3 lesni strugarji, 1 modelni mizar, 1 tapetnik, 1 krojač, 1 starejši ključavničar, 1 sodavičar, 1 slikar, 5 Baggermojstrov, 6 strojevodij, 2 mlinarja, 27 vajencev, 1 šivilja, 4 služkinje, 2 kmečki dekli; pri državni borzi dela v Mariboru: 78 hlapcev in dekel, 12 vinarjev, 3 vrtnarji, 1 obratovodja orod. kovač, 1 nožar, 1 orod. kovačev, 1 podkovski kovač, 1 železohvar, 2 usnarja, 2 sodarja, 1 lesni strugar, 3 gaferisti, 3 žagarji, 3 pleterji, 1 tkalec, 2 mlinarja, 2 slaščičarja, 34 vajencev, 1 dovilja, 2 kuharici. 30 šivilj za tovarno perila. 1 šeparica vrhnjih delov čevljev, 1 plačuna natakarica, 2 sobarici, 2 varilci, 1 vzgojiteljica, 33 služkinj, 24 kuharic itd.; pri državni borzi dela v Ptuj: 26 poljedelskih delavcev in vinarjev, 1 vrtnar, 1 fužinski obratovodja, 15 kovačev za orodje, 1 ključavničar, 2 kolarja, 1 strugar, 30 plavarjev, 1 čevljar, 1 minar, 1 zidar, 3 dninarji, 1 hišni sluga, 9 kmečkih dekel, 3 kuharice, 1 sobarica, 6 služkinj, 5 vajencev.

Beležke

+ **«Bezede jemljejo razaj.»** «Kmetijski list» pravi, da ni imel namena napasti učitelstva v splošnem, pač pa je nameraval resno posvariti tiste posameznike, ki stavijo svoje moči na razpolago za agitacijo proti SKS. «Kmetijski list» pravi dobeledno: «Na žalost je bilo več takih slučajev javljenih tudi uredništvu «Kmetijskega lista». To se pravi z drugimi besedami, da hoče «Kmetijski list» izvajati nekak teror nad učitelji, češ, ali te bomo, če ne boš z nami. Mislimo, da ima naš učitelj še toliko s obodo, da se lahko popotoma po svoji volji priznava k stranki, ki njemu prija. «Kmetijski list» bo že trenda priznaval, da imajo pravico s svojo glavo misliti ne le njegovi smiselniki, temveč tudi drugi ljudje. Sicer pa za izvajanje terorja danes SKS nima nikake moči. SKS ne zaračunajo samo učitelji, temveč tudi kmetje, ki vedno bolj uvidevajo, da je rezimisel. cepiti se na deželi v dve napredni struji, ki sta vsaka za sebe šibki. Skupaj pa bi porinili le prejšnjo silo. Naprednejši kmetje se danes že vračajo nazaj v JDS, ki je prav tako njihova stranka kakor obrtniška in delavska.

+ **Ne zahtevajte!** Na naš predzadnji uvodnik, ki je razpravljal o nameri ljubljanskih klerikalnih občinskih svetovalec, da se poviša občinska trošarina na vino od 2 na 4 Din, nam pravi «Domoljub», da smo lagali in jim kaj takega nikdar niti na misel ni prišlo. Baš to je, da jim je ta stvar prišla na misel in da so jo mislili tudi izvesti, ko bi ne bilo napredno časopisje že pravočasno razkrinkalo nameravanega atentata na naše vinogradništvo. Kar smo mi trdili, je dejstvo. Ravno tako je dejstvo, da so se sedaj klerikalci iz strahu potuhnil in se delajo nedolžne Alojzije. Saj se poznamo, takšni so klerikalci bili vedno. Baš tudi iz netice «Domoljuba» je dovoli jasno razvidno, da je zasluga tako «Domovine» kakor ostalega naprednega časopisja, ki je nastopilo proti povišanju trošarine, da se zlohotna namera proti vinogradništvu ni udejavila.

+ **Striček «Domoljub».** Včasih si moramo vendarle tudi ogledati našega strička «Domoljuba», ki neusmiljeno striže in brije svoje ovčice, v kolikor se mu te pač dajo,

kajti gotovo je tudi med temi mnogo takšnih, ki mislijo s svojo glavo. Tako piše «Domoljub» o sijajni zmagi SLS pri občinskih volitvah na Jesenicah. «Domoljub», ki pravi, da je katoliški list, ne bi smel tako hinavsko lagati, odnosno zavijati, ker je to greh. Ne sijajna, pač pa bi se lahko imenovala klerikalna zmaga na Jesenicah — žalostna. Klerikalci so dobili na Jesenicah 378 glasov; nazadovali so napram skupščinskimi volitvam za 142 glasov. Demokrati pa so napredovali od 132 na 245 glasov. Tako dobijo klerikalci 19 odbornikov, demokrati 12 in radikalci, ki so imeli 31 glasov, pa dva odbornika. Dve listi, so-

cialistična in komunistična, sta bili razveljavljeni, in zato ni volil noben socialist ali komunist. Le radi razveljavljanja teh list se je klerikalcem posrečilo dobiti absolutno večino. Tako so klerikalci že pred volitvami preračunali in so zato tudi povzročili razveljavljanje omenjenih list. Ta «sijajna» klerikalna zmaga pomeni, da bodo prihodnjič socialisti pazljivejši in da so klerikalci zadnjič gospodarji Jesenic. «Domoljub», ako bi bil resnicoljuben in odkritosrčen, bi moral «sijajno» klerikalno zmago nekoliko podrobneje opisati.

Tedenske novosti

* Naša prihodnja povest, ki jo pričnemo prinašati v kratkem, bo

Mačeha s Kompoljskega gradu.

Napisal jo je vsem bralcem «Domovine» že znani pisatelj «Mošnikovega strica» g. Anton Stražar. Opozarjamo naročnike, ki imajo še poravnati naročnino, naj to čimprej store, da se jim list ne ustavi baš v času, ko se bo povest naizanimiveje razvijala. Opozorite znanke, ki še niso naročniki «Domovine», na to povest!

* Baroš in Delta v naši oblasti. V nedeljo so italijanske čete izpraznile v zmislu rimskega sporazuma Baroš in Delto. Ob 11. uri dopoldne je sušaska godba na čelu pehotnega oddelka in množice sušaskih Jugoslovancev obšla Delto in baroško pristanišče. Drugih svečanosti ni bilo, kajti izguba Reke ni dopuščala večjega veselja. Popoldne se je vršila svečana seja sušskega občinskega sveta, na kateri se je sklenilo, da se baroška loka prekrsti v pristanišče kralja Aleksandra I. Bakin pa v Karagjorgjevo pristanišče. Delta ohrani svoje dosedanje ime. Ostali kraji, ki so nam pripadli, so bili izpraznjeni od italijanskih čet v sredo.

* Naš kralj obišče Rim. Po sklenitvi sporazuma med Italijo in Jugoslavijo je italijanski general Bordero odpotoval v Rim, da pripravi vse potrebno za oficijelni poset italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija v Beogradu, ki ima biti meseca aprila. Po Mussolinijevem posetu odide tudi naš kralj Aleksander v Rim ter oficijelno poseti italijanskega kralja Viktorja Emanuela.

* Dar kralju Aleksandru. Kralj Aleksander je te dni obiskal beograjsko bizojavno in telefonsko delavnico. Ob tej priliki so mu tam zaposleni mehaniki podarili majhen brzobjavni in telefonski aparat, ki je povsem raven, a šestkrat manjši nego običajni aparati.

* Konec jurisdikcije tujih škofov v Sloveniji. Papež je imenoval sporazumno z našo vlado ljubljanskega škofa dr. Jegliča za apostolskega administratorja onega dela Krške škofije, ki je pripadel naši državi in je znan pod imenom Jezersko, mariborskega škofa dr. Karlina pa za apostolskega administratorja drugega dela Krške škofije, ki je znan pod imenom Mežiška dolina, kakor tudi dela sombatske škofije, ki je prišel pod našo kraljevino.

* Meja napram Madžarski urejena. Te dni je bila tehnična razmejitve med našo državo in Madžarsko končana. Od Drave do Segedina so v razdalji po 1 km postavljeni visoki kameniti mejniki, ki označujejo mejo v zmislu mirovne pogodbe.

* Kaj hočemo. Pišejo nam: «Slovenski gospodar» je z dne 21. februarja razlagal pod tem naslovom, kaj hoče SLS. Obenem se je seveda obregnil ob demokrate. Res, predrzost je, kaj vse si upa ona stranka, ki je svoječasnno venomer slavila Habsburžane in agitirala z vso vneto za vojno posojilo. V tem spisu pa zahteva svoj ključ do kase, svoje šole in svoje uradnike. Iz tega se razvidi, da jim ni za drugo, kakor za to, da bi dobili ključ od davčne kase gg. župniki, ki bi obenem tudi šole komandirali in nastavliali njim ljube uradnike po svoji volji. To je avtonomija dr. Korpšca, za katero se bori SLS.

* Medjimurci nočejo pod Maribor. Zastopniki pridobitnih organizacij iz Čakovca so vložili v narodni skupščini protest proti pridelitvi Medjimurja mariborski oblasti.

* Faki v dar siromaškom prosti carine. Po sklepu finančnega ministrstva bodo odsej oproščeni carine vsi paketi, ki se pošiljajo v dar siromaškim osebam. Ob priliki odpošiljanja mora adresant dokazati, da se vse stvari pošljejo v dar, da se z njimi ne spekulira in da je prejemnik siromašnega stanja.

* Vredno posnemanja. Pri sestavi proračuna za sodni okraj Metlika so zbrani župani določili iz okrajne blagajne prispevek 1000 Din desetim kmetovalcem iz okraja Metlike, ki se udeležijo kmetijskega poučnega tečaja na Grmu. Čast zavednim županom in vsem, ki so k temu sklepu pripomogli. Ako bi ta lep čin posnemali tudi naši drugi okraji, bi to gotovo znatno pripomoglo h gospodarskemu napredku naše dežele, katerega smo tako silno potrebni.

* Odgoditev svečane aneksije Reke. Ker sta italijanski kralj Viktor Emanuel in prestolonaslednik obolela na prehlajenju, se je svečana aneksija Reke odgodila na 16. marca. Na Reki je odgoditev aneksije povzročila veliko razočaranje, ker so bile vse priprave že končane. Med Reko in Sušakom je že upostavljen železniški promet.

* Naseljevanje v Kanado. Izseljeniški oddelek ministrstva za socialno politiko poroča, da je kanadska vlada dovolila, da se spomladi priseli v Kanado gotovo število poljedelcev iz naše države, ki bodo zaposleni na tamošnjih veleposelstvih. V mesecu marcu lahko odpotuje 1000 poljedelcev. Izseljenci pa morajo biti pismeni in zdravi.

* Protest proti ukinjenju višjega šolskega sveta v Ljubljani je poslalo napredno učiteljsko prosvetnemu ministru v Beograd.

* Povratek iz Rusije po 9 letih. Pred kratkim se je vrnil v Rihemberk na Goriškem Josip Kodrič, ki je bil kmalu po izbruhu vojne vjet in odpeljan v daljne ruske kraje.

Ko se je vrnil po devetih letih, zopet zdrav v domovino, je zavladalo v krogu njegove rodbine in ožjih prijateljev veliko veselje.

* Nenavaden pojav v naravi. Posestniku Franu Kertu v Dolenji Brani pri Stanjelu na Goriškem je zrastle v šestih mesecih (od maja do oktobra 1923) trta za 4 metre 80 centimetrov.

* Sneg in burja. Dasi smo že v marcu, nas vendar zima še ne namerava kmalu zapustiti. Ta teden je bila huda burja po vsem hrvatskem Primorju. V Liki so nastali sežni viharji, ki so znatno ovirali promet. Viharno vreme je bilo tudi pri nas v Sloveniji. Ko je pnehalo, je pričel padati sneg, ki je ponekod visoko zapadel. Upajmo, da je to zadnji večji snežni mež te zime.

* Velika nesreča na ljubljanskem glavnem kolodvoru. Na glavnem kolodvoru v Ljubljani se je pripetila nedavno velika nesreča. Delavci so nakladali železniški stroj v bližini železniškega prelaza. Da bi se lažje nakladalo, je hotel delavec, ki je nadzoroval čelo, stroj za par metrov premakniti. Zlezel je na stroj in spustil paro v gonilni cilindar. Stroj se je premaknil. Ker pa delavec stroja ni znal ustaviti, se je ta pričel vedno hitreje premikati. Pri tem je zadel z vso silo v drugo lokomotivo in jo močno poškodoval. Pri trčenju se je stroj prekucnil v jamo in se skoro popolnoma razbil. Skodo znaša več milijonov kron.

* Velika železniška nesreča pri Sunji. Prefekto soboto se pri postaji Sunji na Hrvatskem zgodila velika železniška nesreča. Vlak, ki je vozil srbijanske rekrute, je skočil s tira. Lokomotiva se je prevrnila in potegnila skoro cel vlak s tračnic. V vlaku se je vozilo 335 vojakov s častniki. Od vojakov je ranjenih 18 mož, in sicer 6 težko. Ranjenec so odpeljali v bolnico v Sisak. Ker je bila proga poškodovana, so morali potniki nekaj dni prestopati preko snega iz enega vlaka v drugega. Srečen slučaj je hotel, da velika nesreča ni zahtevala tudi smrtnih žrtev.

* Dolgotrajno spanje mlade Beograđanke. V Beogradu se je dogodil nastopni zanimivi slučaj: Učenka tretjega razreda gimnazije Angelina Vorkapić, 14 let stara, veselo in zdravo dekle, se je vrnila dne 10. t. m. iz šole. Bila je trudna in nerazpoložena; zato je legla k počitku. Kmalu je zaspala, a njeno spanje do 23. t. m. še traja neprekinjeno. Mlado Angelino hranijo na ta način, da ji vlivajo mleko skozi usta, in to je njena edina hrana. Zdravniki je ne morejo zbuditi. Prvih pet dni sploh ni odgovarjala na stavljenja ji vprašanja, pozneje je odgovarjala ravno dušno in mehanično. Zdravniki smatrajo, da gre za tropsko letargijo, ki se je na čuden način pojavila v Beogradu.

* Odkritje neznanega človeškega okostja. Pišejo nam: Človeško okostje so našli prošli teden v Poljanski dolini na Hotavljah pod Barbnjo žago (občina Trata). Spravljeno je bilo pod poslopjem žage in tako skrito, da ni čudno, če ga niso dobili že prej. Vzrok je temu tudi ta, da je žaga pokvarjena in se že več let ne obratuje. Komisija je ugotovila, da je okostje od moškega in da je moralo ležati skrito in s kamenjem založeno že dve do tri leta. Na lobanji se je spoznalo, da je bil ubit. Ker se tu v dolini in v bližnji okolici ni v zadnjih letih nihče pogrešal, se domneva, da je moral biti to kak tihotapec, ki je imel najbrž več denarja in katerega se je morilec polakomnil. Moral ga je popolnoma do nagega bleči, ker ni nobenega sledu

o kakl obleki ali obuvalu. Čudno je na vsak način, da je zločinec vedel za ta skriven in težko dostopen prostor. Okostje je zasledil neki fant, ki je zasledoval vidre. Težko bo priti morilcu na sled in se ne bo moglo mogoče niti dognati, kdo je umorjenec.

* **Nesreča mlade soproge.** V Milanu je te dni vzbujala obilo sočutja tragedija mlade gospe Lucijane Parolini. Poročila se je pred 2 leti in je s svojim soprogom, lastnikom odlične restavracije, živela vrlo dobro. Kakor izpoveduje mož in njena najboljša prijateljica, je zakonsko srečo Lucijane kalilo edino to, ker ji je zdravnik povedal, da ne bo nikoli postala mati. Ta zavest jo je strašno mučila. Lucijana je neprestano tožila, da je njeno življenje brezciljno, ako ne more dobiti otroka. Njena pobitost je vedla tako daleč, da se je pred par dnevi vrgla s stolpa katedrale in na ulici obležala vsa razbita.

* **Najden novorojenček v Ljubljani.** Neki deček je opazil tik ob izlivu Gruberjevega kanala v Ljubljano rjav zavitek. Opozoril je stražnika, nakar sta potegnili zavoj iz vode in našla v njem mrtvo dete, zavito v ženske hlače in ovito s papirjem. Policija išče zločinko.

* **Novorojenček s kozjo glavo.** Zadnjič smo poročali, da je neka rumunska žena povila dete, ki je bilo pol človeške pol ribje podobe. Sedaj poročajo iz Grčije o novem nenavadnem porodu, ki je še mnogo bolj čuden. Neka 40letna žena, mati petih zdravih in krepkih otrok, je imela pri šestem porodu strašne muke. Poklicali so zdravnika, ki je na veliko začudenje vseh izvlekel kozjo glavo. Prisotni so od strahu ubežali iz sobe. Nesrečna mati je rodila stvor pol človeške pol kozje podobe. Čudni stvor je takoj po rojstvu umrl.

* **Posledice ljubosumnosti.** V Mandičevu pri Djakovu na Hrvaškem je vrgel kmet Kōnig iz ljubosumnosti svojo ženo v vodnjak, kjer jo je našla njena 10letna hčerka. Vaščani so najprej mislili, da gre za nesrečo ali samomor, toda kmalu se je dognalo, da se je izvršil strašen zločin. Kōnig je bil aretiran in je zločin priznal.

* **V surrt radi izgube moža.** V hrvatskem selu Kreman se je te dni dogodil tragičen dogodek. Radi pretirane žalosti za svojim možem se je obesila vdova Stana Janković. Štiri dni je nepretrgoma jokala, a četrtega dne zvečer je iz obupa izvršila samomor.

* **Vlom na ljubljanskem kolodvoru.** Neznani tatovi so vdrli te dni na ljubljanskem glavnem kolodvoru v železniški voz in odnesli balo ženskega manufakturnega blaga v vrednosti 3325 dinarjev.

* **Drzen napad razbojnikov.** Na podnožju Avale pri Beogradu je bil te dni izvršen drzen roparski napad. Deset maskiranih razbojnikov je navalilo na hišo občinskega uradnika Mihajla Končevića in jo izropalo. Ko se je približavala orožniška patrola, so napadalci ustrelili uradnika in pričeli streljati tudi na orožnike. Dva orožnika sta bila ranjena. Razbojniki so izginili brez sledu.

* **Zavraten napad.** Ko je delavec Filip Rakovec iz Litije stopil iz domače hiše na prag, je eden dveh mimoidočih neznancev ustrelil s samokresom nanj. Rakovec je bil zadet v levo roko in so težko poškodovanega prepeljali v ljubljansko bolnico.

* **Mati in hči umorili moža.** V selu Potporuji pri Vršču je živel dobrovoljec s so-lumske fronte Peter Petrovič, ki je bil noto-

ričen pijanec in je vedno zapil ves svoj zaslužek. Zena in hčerka sta morali stradati. Ko se je te dni mož vrnil zopet pijan domov, sta ga napadli žena in hčerka ter ga ubili. Žena ga je udarila s sekuro po glavi, hčerka pa ga je sunila z nožem v srce. Mati in hči sta bili aretirani.

Iz raznih krajev

* **V Šmartnem pod Šmarno goro** so pričele napredne vrste z jako intenzivnim delom. Dan na dan se vrše vaje za uprizoritev veseloigre «Nebesa na zemlji». Pevski zbor se je zopet na novo ojačil kljub temu, da gotovi ljudje snatrajo kulturno delo za zakup političnih načel. Naši agilni Sokoli nastopijo prvič v nedeljo 2. marca z omenjeno igro v dvorani tovarnarja g. Stadlerja, komur gre v prvi vrsti zahvala, da se uprizoritev sploh more vršiti.

* **V Kranju** so te dni doslej še neznani storilci vlomili v pisarno g. Ivana Rakovca, veletrgovca z usnjem. Vlomilci so odprli blagajno in odnesli okrog 25.000 dinarjev, dve hranilni knjižici ter več srebrnega denarja. Domneva se, da so tatovi prav dobro poznali domače razmere.

* **Na Jamniku pri Kropi** se je poročil g. Ivan Bešter, veleposestnik, z gđ. Marijo Pogačnikovo iz Nemiš. Bilo srečno!

* **Na Oglukovi gori pri Krškem** je 24. februarja vpepelil požar hiše in gospodarska poslopja posestnikom Josipu Krošlju, Francu Molanu in Ivanu Dragoviču. Rešili so le nekaj glav goveje živine in svinj. Ogenj je

bil baje podtaknjen. Orožniki so že aretirali neko sumljivo osebo.

* **V Cerknici pri Logatcu** so našli otroci v gozdu staro vojaško puško. Ker niso vedeli, da je nabasana, so se pričeli z njo igrati. Šletni sin kočarice Stanko Knap, je nameril z njo na 15letnega Vinka Repiča in sprožil. Krogla je zadela Repiča v desno ramo, mu prebila kost in ga težko poškodovala. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

* **V Prepoljah pri Št. Janžu na Dravskem polju** je nedavno popolnoma pogorelo gospodarsko poslopje in hiša posestnika Andreja Kirbiša. Kako je nastal požar, ni znano. Škoda je ogromna, zavarovalnina neznatna.

* **V Mostah pri Zirovnici** se je prošli teden obesil v svojem skednju trgovec, gostilničar in posestnik Janko Matič, star okrog 40 let. Svoje dejanje je izvršil, ker se mu je omračil um.

* **V Kuretnem nad Laškimi** je v četrtek dne 21. februarja umrl po daljši bolezni obče priljubljeni rudar in posestnik gosp. Anton J. Žek. Blag mu spomin!

* **V Trnovem pri Sv. Jederti** se je v sredo dne 20. februarja poročil v vsem okraju priljubljeni posestnikov sin g. Ivan Veržovišek s posestnico Marijo Lazničko. Na novem domu obilo sreče!

* **V Središču** je umrla gđ. Marija Šalamun, sestra ptujskega odvetnika g. dr. Fr. Šalamuna. Priljubljeni in vrli narodni pokojnici blag spomin!

* **V Vojniku pri Celju** se je poročila gđ. Justika Gorečanova iz znane narodne rodbine z g. Spindlerjem, mizarским mojstrom v Vojniku. Bilo srečno!

Za naše žene in dekleta

MODNE MUHE.

Znano je, da se moda, ki kraljuje s svojimi kapricami seveda bolj po mestih nego po deželi, ne omejuje samo na obleke in klobuke. Zgode se primeri, da postane včasih kaka žival, cvetka ali kak drug popolnoma nepomemben predmet «modern» čisto slučajno ali pa radi kaprice kakšne poedine osebe.

V starem Rimu je bila doba, da je morala vsaka hiša, ki je hotela biti moderna, imeti malo menežerijo pavov, panterjev, žiraf in — vrabcev. Brez tega v rimski obitelji ni bila polno vpoštevana.

V XVII. stoletju je veljal v zapadni Evropi tulipan kot moderna cvetka. Ogromne vsote so se izdajale takrat za posebno lepe eksemplare. Pl. nitaške ženske so tekmoval v izpopolnjevanju gojenja tulipanov. Slike tulipanov so krasile takrat marsikatero dragoceno žensko obleko, preprogo in razne pohištvene dele. Koncem XIX. in v začetku XX. stoletja niso igrale nič manjše vloge orhideje (med te spadajo tudi navadne cvetke: cepetelj, muhovník, kukovca), do česar je prišlo brez vsakega zgodovinskega povoda.

Tudi posamezne znane osebnosti so često vplivale, da si je svet kakšno njihovo muho ali kaprico osvojil za moderno. Francoski pisatelj Aleksander Dumas je povzročil, da je prišla v modo kamilica, ki so jo zlasti vzljubile lahkoživke. Isto velja o pisatelju Oskarju Wildeju, ki je spravil v modo zeleni nagelj, ki je dokaj časa krasil gumbnice njegovih pristašev.

Svoječasno so bile v modi tudi razne družabne igre, med temi prav dolgočasne, toda moda je zahtevala, da so jih morali igrati v najuglednejših hišah.

Kar se tiče mode živali, smo v tem pogledu dandanes mnogo manj vsestranski, kakor so bili stari Rimljani. Obe poslednji stoletji so bile pri nas v modi le razne vrste mačk in psov. Razne prismojke ženske so si sicer nabavile mlade leve, leoparda, opice in celo severne medvede, pa v modo jih le niso spravile, ker s starostjo postajajo te živali nevarne. Psičke in mačke pa le privoščimo mestnim ženskam, čeprav bi marsikatera našla lahko pametnejše delo, nego je ubijanje časa s praznim igračkanjem.

V početku minulega stoletja je bil med pasjimi vrstami zlasti hrt ženski ljubljeneec, potem mops itd. Sedaj igra precejšnjo vlogo v modi navadni volčji pes. Njegov edini tekmeč je kitajski psiček z okroglimi očmi in ploščatim nosom.

ZNAČAJ ŽENSKÉ.

Z vsemi pametnimi in nespametnimi stvarmi se ugonabljajo ljudje po svetu. Tako se je našel tudi neki italijanski list, ki se je prav resno pečal z «vprašanjem ženskega nosa». Dovolite, drage čitateljice, da Vam v zabavo na kratko beležimo, kaj pisec dotičnega italijanskega lista sklepa iz oblike ženskih nosov.

Devojke s ploščatimi nosovi so dobre gospodinjke, zelo štedljive in delavne, do smrti zveste možu in rade nekoliko ljubosumne. Devojke s šilastimi nosovi so ve-

sele, udobnost ljubeče, izpremenljive volje, imajo rade živalne kretnje, mika jih sport, a so tudi maščevalne in sebične. Elegantni ženski nos pomeni, da je njegova lastnica trinasta, toda iskrena, rada se razburi, a je vedno zvesta. Ženska z debelim koncem nosa ljubi udobnost, je nestanovljiva in zelo ljubezniva; rada ima bučno družbo, željna je senzacij, hrepeni po glasbi in ni dobra gospodinja. Te ženske so često nadarjene z umetniškimi sposobnostmi.

V svojem »znanstvenem preiskovanju« preliha omenjeni italijanski pisec na to, da presoja ženske po tem, kako katera drži dežnik. Ženska, ki ima dežnik razpet še potem, ko je nehala deževati, je dobra gospodinja. One, ki zvišajo dežnik, dokler se še cedi voda iz njega, so neredne, brezbrizne in zmedene. One, ki ga nikdar ne zvišajo, ne bodo bogate, a če bodo imele kdaj denar, ga bodo hitro zapravile. Ženske, ki nosijo dežnik pod pazduho, so veseliga značaja; one, ki ga uporabljajo kot palico, so počtené, zveste ljubimke in neoporečne, dočim so one, ki ga vlečejo po tleh za seboj, obdarjene s protinravniimi naghenji.

Pa ni treba vsega baš tako točno vzeti, kakor pravi italijanski list. Razmotrivanje glede držanja dežnikov bi mu še najlaže verjeli.

Navadni krap (krofi). 35 dekagramov bele moke, 2 rumenjaka, 2 in pol dekagrama vzišlega kvasa (germa), 6 dekagramov mehkega sirovega masla (ali pa margarina), nekoliko sladkorja in soli se s toliko mlačnega mleka (tudi vode), kolikor je potrebno, predela v fino mehko testo. Delati moraš vre to v topli kuhinji. Ko se testo ne prijemlje več rok in dobiva mehurčke, ga pokriješ in pustiš eno uro vzhajati (kipniti). Potem testo zvlečeš za pol prsta na debelo in izrežeš z običajno pripravo krape, položiš v sredo krapa marmeladno (ali drugo) marmelado približno za dobro tretjino kave zličke, položiš nanj drug krap brez marmelade ter ob strani stisneš oba dela s kozarcem ali drugo pripravo za rezanje krapov, da se dobro oba dela sprimeta. Krape moraš potem pokriti in jih pustiš vzhajati še eno do dve uri. Za pečenje moraš dati dovolj masti v posodo in ne smeš peči preveč krapov naenkrat. Polagati moraš krape v posodo tako, da je najprej spodaj tista polovica, kateri si pridelal marmelado. Ko postanejo krapji lepo rumeni, jih obrni. V skledi jih gосто potresi s sladkorjem v prahu (tudi z vanilijnim sladkorjem). Omenjena količina testa dá 20 do 25 krapov.

Kristijan in mohamedanec.

Kristijan: »Zakaj ima pri vas mohamedancih en mož dve ženi?«

Mohamedanec: »Zato, da se od vas kristjanov razlikuje, ker pri vas ima namreč žena — dva moža.«

Prisotnost duha.

«Kdo si upa,» je klical govornik na zborovanju, »dvigniti glas proti mojim dokazom.«

Vse tiho. Naenkrat pa se oglasi zunaj osel s svojim žalostnim zavijanjem.

Prisotni izbruhnijo v smeh, toda govornik ni izgubil prisotnosti duha in je glasno zakričal: »Vedel sem, da more proti dokazom protestirati res le — osel.«

Zanimivosti

Slikarji Marijinih podob

V XV. in XVI. stoletju so živeli v Italiji slikarji, ki so zlasti s svojimi Marijinimi podobami zasloveli po vsem kulturnem svetu. Pod posebno znanimi slikarji Marijinih podob sta bila Rafael Santi (rojen v Urbinu l. 1483.) in Tizian Vercellio (rojen l. 1477. v Pieve di Cadore). Od Rafaela sta najbolj znani sliki Madonna della Sedia in sikstinska Mati božja. Znan je nadalje slikar Botticelli Sandro (rojen l. 1510. v Florenci). Eden

Med Španci so bili posebno slavni slikarji Marijinih podob Bartolomé Estéban Murillo (rojen l. 1617. v Seville), Velazquez in Francisco Goya. Med Angleži je slovel med drugimi Gainsborough (izgovori: Gensbru).

V XVI. in XVII. stoletju sta si pridobila sloves predvsem Nizozemca Peter Paul Rubens rojen l. 1577.) in Antonius van Dyck (izgovori Fandajk). Van Dyck je živel od l. 1599. do 1641. Rodil se je v Antwerpnu in umrl v Londonu. Bil je učenec Rubensa.

največjih italijanskih umetnikov v takratnih časih, ki je sploh eden največjih umetnikov vseh časov, pa je bil Michelangelo Buonarroti (izgovori: Mikelandželo Bonarotti; rojen l. 1475. v Caprese); bil je stavbenik, kipar in slikar. Petrova cerkev v Rimu je njegova zgradba. Vsi ti so slikali med drugim Matere božje in druge svete podobe.

Odkriti sledovi ogromnih živali

Dva slavna ameriška učenjaka, Hart in Stenek, sta se podala nedavno v Afriko, da preiščeta doslej še neznane afriške pokrajine. Z njima je bilo več inženjerjev, zdravnikov, kemikov ter skupina nosačev zamorcev.

Ekspedicija je baš počivala od Stanleyevem vodopadu in bila pripravljena, da odpotuje v Kongo. Zamorci, ki so šli pred ostalimi, so se nenadoma ustavili ter pričeli razburjeni klicati. Ko sta učenjaka s

Njegove slike predstavljajo razne zgodovinske osebe, svetnike in druge svete podobe. Slika, ki jo prinašamo, je od njega in predstavlja Marijo z Jezuškom in Janezom.

Hi koncu omenjamo še, da so mnoge starejše Marijine in druge svete podobe po naših slovenskih cerkvah posnetki slik največ italijanskih slikarjev.

spremistvom prispela na lice mesta pred ogromno pečino, katere doslej še ni nihče preiskal, sta našla tam ostanke mrtvih trupel, in sicer od belih ljudi, kakor se je dalo sklepati po obleki, orodju in orožju belgijskega izvora.

Učenjak Hart je takoj fotografiral žalosten prizor, a potem je s svojim tovarišem in z drugim spremstvom pričel preiskovati, kaj je bilo povod smrti neznanih belokožcev. Hart je ugotovil, da so bili ubiti štirje možje, in sicer v spanju. Pri-

tisnjeni so bili v zemljo s pomočjo neznanega ogromnega in težkega tovora obnem s svojimi puškami, ki so se vtisnile v meso in kosti teh lovcev.

Po mišljenju Harta je te lovce zmečkala ena ali več onih velikanskih živali, o katerih se je že pred več leti trdilo, da se potikajo okrog Stanleyevega vodopada in ki žive, kakor je podoba, v notranjosti zemlje ter od časa do časa prihajajo na površino. Po nekih stopinjah sklepajoč, imajo te velikanske živali stopala v obsegu 35 kvadratnih centimetrov. Londonško zoološko društvo pripravlja veliko ekspedicijo v Kongo.

× **Duh mrtvega žida straši.** O čudnem dogodku v Čenstohovu je poročalo te dni poljsko časopisje. Cuvar tamošnjega katoliškega pokopališča je posetil zastopnike židovske verske občine in jim povedal, da se mu ponoči v sanjah prikazuje neki vojak žid, ki je pokopan nekje na katoliškem pokopališču in ki ga prosi, da bi njegovo truplo prenesli na židovsko pokopališče. Nekaj dni po tem dogodku je prispela v Čenstohov neka stara kmetica židovka po imenu Kapista, ki je proizvedovala po svojem sinu vojaka, o katerem že več let ne ve, kje se nahaja. Povedala je, da se ji njen sin prikazuje v sanjah in ji pripoveduje, da je bil pomotoma pokopan na katoliškem pokopališču. Začelo so začeli preiskovati in so res ugotovili, da je pred nekaj leti umrl v Čenstohovski bolnici vojak Kapista in bil pokopan na katoliškem pokopališču. Odredilo se je takoj, da se židovski vojak izkoplje in pokoplje na židovskem pokopališču.

× **Usoda Napoleonovega klobuka.** Te dni je bil v Parizu na javni dražbi prodan znameniti Napoleonov klobuk s spredaj zavahanimi krajci. kakršne so nosili tudi nekateri njegovi regimenti. Napoleonov znameniti klobuk je navzlic nekdanji slavi svojega gospodarja bil prodan komaj za 1210 frankov, kar je zelo malo. Časopisi pravijo, da je klobuk zato bil prodan, ker Francija dandanes nima tako slavnega moža, ki bi bil upravičen nositi ga. Istočasno, ko se je prodal ta zgodovinski ostanek velikega vojvode, čitamo, da se je posušila tudi morska vrba, ki jo je pred kakimi 100 leti Napoleon lastnoročno vsadil na otoku Sv. Helene, kjer je živel v pregnanstvu.

× **Zborovanje nesrečnih ljubimcev.** V francoskem mestu St Etienne je bil izdan tiskopisni proglas: »Vse žrtve razrečnih zakonov našega mesta in okolice, potem vsi, ki so nesrečno zaljubljeni, naj pridejo na zborovanje, ki se bo vršilo na Glavnem trgu v nedeljo ob 2. popoldne. Organizirati hočemo društvo za zaščito in uteho nesrečnih ljubimcev in zakonskih mož.« — Kakor pravijo, se je takšno društvo res ustanovilo. Kaj so na dotičnem zborovanju govorili, bi bilo res zanimivo vedeti. Žal, da svojih govorov in debat zaljubljeni nesrečniki niso dali objaviti.

× **Nemirna srca.** Dve mladi devojki iz Nemčije sta se naveličali pomanjkanja v svoji domovini in si zaželeli v deželo dolarjev. Ker nista imeli denarja za drago rajžo preko velike luže, sta sklenili, da se udinjata na parobrodu kot kuharici. Bili sta res sprejeti in sta srečno dospeli v Ameriko. V Njujorku sta se izkrcali, toda oblast ju je hitro prišla in jima prepovedala nadaljnji obstanek na ameriških tleh. Ker sta le prelepo prosili sodnika, je ta izdal sledeči originalni odlok:

«Ako se za mladi nemški izseljenki tekom 10 dni ne najde snubec, se morata devojki s prvim parobrodom odpraviti nazaj v Nemčijo.» Deklica sta bili toliko prerigani, da sta navedeni sodnikov odlek priobčili med malmi ogiasi njujorških dnevnikov. — In predno je minilo 10 dni, sta devojki že imele vsaka svojega ženina in s tem prvaico za obetane v blaženi deželi dolarjev.

× **Društvo debelih.** V Parizu se je nedavno osnovalo »društvo debelih«, v katero pa se sprejmejo samo tisti srečniki, ki tehtajo najmanj 100 kg žive teže. Prejšnjo nedeljo je društvo priredilo skupen izlet vseh članov, ki jih je 40. Peljali so se na ogromnem avtomobilu, ki se je mučil in sopihal pod silno težo. Pomislite, 4000 kg ni maženost! Navzlic vsemu je avto vendar srečno dosegel cilj in pripeljal svoje izletnike v neko vas izven Pariza, kjer jih je v vaški gostilni čakalo naročeno kosilo velikega obsega. Ko so se zvečer vračali izletniki, je avtomobil že bolj škripal, zakaj zdaj je nosil še polovico več teže, tako izdatno je bilo kosilo in pijača. Radovedno občinstvo, ki je vso pot z zanimanjem opazovalo to čelo debelih, se je ob prizorih avtomobilskih težav dobro namenjalo.

× **Oporoka na foriet mačk.** Angležinja z imenom Mary Tomlin, ki je redavno umrla na svojem velikem posestvu v Wootonu, je v korist svojih 20 mačk zapustila vse svoje denarno premoženje v vrednosti 150.000 Din. Iz te vso mora posebni izvrševalci oporoke, ki ga je pokojnica določila, mačke lepo vzdrževati, dokler ne pokrepajo druga za drugo.

× **Slab zaslužek.** V Ameriki je občajno, da delavci v slučaju štrajka izobešijo pred tovarno tablico z napisom: »Tukaj je slab zaslužek!« Čikaški advokat Joe pa ima sinčka, ki mu včasih pomaga v pisarni zlagati akte in mu potem v nedeljo da za to pol dolarja. Nedavno je Joe v nedeljo odšel običajno nagrado, črč, da si sinko ni toliko zaslužil. Mladi dečko pa je takoj pogruntal tako, da je pred pisarno svojega očeta izobešil tablo z napisom: »Advokat Joe ne plača pošteno!« Preden je oče utegnil odstraniti tablico, jo je že fotografiral neki novinar in je fotografijo naslednji dan prinesel časopis. Čikaški prebivalci so se od srca smejali navihanoosti malega Amerikanca, ki je na objavo fotografije že tudi dostavil časopisu obvestilo, da je svojega pol dolarja v redu prejel od hudega očeta.

× **Slavni vagabund v ro'ah policije.** Eden največjih falotov na tem božjem svetu je Vary Hucey, ki je v Ameriki izvršil celo vrsto vlovov, milijonskih goljufij in drugih lopovstev. Ko si je menda nagrabil dovolj, se je odstranil iz Amerike in po'irija, ki ga nikakor ni mogla iztakniti, je poslala za njim tiralico po vsem svetu. Ker je v Parizu zadnje čase v odličnih družbah vzbujal čisto zanimanja mlad mož, ki se je predstavljal kot sin ameriškega milijarderja in živel silno razkošno, se je policija začela zanimati zanj in ga prejšnjo nedeljo odvedla naravnost iz plesne dvorane v nekem hotelu na policijski komisarijat. Mladi mož je takoj priznal, da je slavni falot Hucey, da je bil že dvajsetkrat obsojen, a je vselej pobegnil. Odpravili ga bodo v Ameriko.

× **Sreča siromašnega kopača dijamantov.** Nedavno je neki siromašni kopač dijamantov v južni Afriki našel izredno velik siv dijamant. Tega kopača je vse življenje spremljala smola in nikdar ni mogel najti kaj posebnega.

Zdaj je tudi za njega prišel srečen dan, da je obogatel na stara leta. Kar en, ki ga je našel, je že dvakrat odvrget, dokler ga ni o tovariši opozorili, da utegne kamen vendar biti nekaj vreden. Naslednji dan ga je ponudil d.ema trgovcema z dragimi kamni in sta mu takoj ponudila 3000 funtov šterlingov, kar je v naši valuti približno 1 milijon dinarjev. Cena bi bila mnogo večja, ako bi dijamant bil bel, ne siv. Je pa doslej eden največjih, kar se jih je našlo med vodnim peskom.

× **Dragocene nožice.** Minuli mesec je v Ameriki bilo razpisano glasovanje za najlepše ženske noge. Prijavilo se je tako ogromno število tekmovalk, ne le radi slave, temveč tudi radi visoke nagrade, da je komisija, ki je nožice ocenjevala, imela 8 dni dovolj dela. Prva nagrada v znesku 1 milijon dolarjev (po naše okrog 79 milijonov dinarjev) je bila prisojena gospođi čni Wilson, ki ni nič v sorodu z nedavno mrtim prezidentom Wilsonom, temveč je kot plesalka uslužbena pri velikem gledališču v Čikagi. Odslej nemara ne bo več plesala, da si ne pokvari svojega znamenitega zaklada, ki ga predstavljajo njene noži e. Dokazano pa je s tem, kake drage zabave in »nagrade« si lahko privoščijo ameriški magnati.

× **Časopisni mesto sanjskih knji.** Nekateri ameriški listi so uvedli za svoje čitatelje tolmačenje sanj. Komur se kaj posebnega sanja, popiše to in pošlje listu, nakar uredništvo priobči odgovor. Tako opicuje neka gospa, kako se ji je sanjalo, da je s svojim možem in otrokom šla skozi temen predor. Dolgo je taval po njem, ko na je končno le prišla na svetlo, so sanje prenehale in ona se je prebudila. V listu je sledil ta odgovor: »Predor pomeni ločitev od moža. Ker pa je mož šel z Vami skozi tunel, bo tudi njegova duša za časa ločitve vedno pri Vas. Iz tega žalostnega slučaja se Vam bo redilo de'e kot znak nove sreče. Ker ste preden ste se prebudili, našli izhod iz tunela, pomeni, da se bodo Vaša pota zopet obrnila k dobremu in se boste vrnili nazaj k možu.« — Kakor se vidi, ima tako tolmačenje sanj tudi praktično in vzgojno vrednost. Možem, ki to čitajo, se pri najboljši volji ni treba ločiti od svojih ženic, če bi se pozneje zopet združili z njimi. Na ta način si vsaj prihranijo stroške dragega procesa za ločitev zakona in se navadijo potrpežljivosti.

× **Ženski razbojnik.** Prejšnjo sredo ponoči so se na berlinskih ulicah prvič pojavili ženski razbojniki. Nekoliko po polnoči se je neki 50letni delavec precej vinjen vračal domov, ko ga na oglu ozke ulice nenadno napade 6 žensk. Začele so ga neusmiljeno pretepati, hoče ga pobiti na tla. Delavec vseeno ni omahnil, temveč je na vse pretege kričal na pomoč. Ko je policija prihitela, so se ženske pognale v beg, a so jih kmalu vlovili. Napadeni delavec je dobil težke poškodbe na glavi in so ga oddali v bolnico; ženske pa se nahajajo v preiskovalnem zaporu in priznava, da so s tem hotele započeti svoje telovajsko delovanje.

× **Vljudnost, pot do bogatstva.** Ali vljudnost vede k bogatstvu? Ako opazujemo današnje življenje in njegove odurnosti, se dozdeva, da ne. Kajti čimbolj je človek dandanes priazen, vljuden in počten, timbolj se da polegati od zlobnikov, ki jih je toliko. Vendar se je neda no v San Francisku našel mož, ki je postal milijonar edino radi svoje vljudnosti in postrežljivosti. To je neki Kda-

ječ, po imenu Wang Hoo, ki je bil v nekem tamošnjem hotelu nameščen kot vratar in sluga. Pri gostih in potnikih, ki so prihajali v hotel, je bil radi svoje postrežljivosti tako priljubljen, da so mu dajali vedno posebno lepo napitnino. Kitajec ni zapravljaj, temveč je vsak dan kupil kako srečko ter bil zaverovan, da enkrat mora zadeti glavni dobiček. Te dni se mu je približala srečna ura. Dobil je na svojo srečko 50.000 dolarjev, kar iznaša v našem denarju lepe milijončke. Čim mu je dobiček bil izplačan, je Kitajec slekel vratarško obleko, vrgel se v frak in cilindar in bo odslej kot bogataš gotovo opustil — vljudnost in prijaznost.

Za smeh in kratek čas

Današnji otroci.

Katehet vpraša v šoli malega Morica: «Kdo je bil Mojzes?»

Moric odgovori hitro: «Mojzes je bil sin Faraonove hčerke»

«O ne,» popravlja katehet, «ona ga je samo našla v drobnj košari, ki je plavala po vodi.»

«Ah, to samo ona tako pravi, zaradi lepšega,» reče mali Moric.

Ta pa zna.

Ob občinskih volitvah na Jesenicah je v neki gostilni imel klerikalen agitator-kandidat priložnostni nagovor, ki ga je hotel čim učinkovitejšje zaključiti. Rekel je tako-le:

«Gospodje volilci, jaz nisem tisti, ki obljublja zlate gradove, a kadar je treba kaj napraviti, pa ne migne niti z mezinom. Gospodje, jaz vam ne obljubljam ničesar in bom to svojo obljubo tudi vestno izvršil.»

Slika Ožbovtovega očeta.

Pride Ožbovt k fotografu in mu reče: «Napravite mi sliko mojega očeta»

Fotograf: «Kje pa je oče? Naj kar pride.»

Ožbovt: «Oh, moj oče so že trideset let v grobu.»

Fotograf: «Potem pa ne bo nič.»

Ožbovt: «Saj vam lahko povem, kakšni so bili. Zob niso imeli nič, na er. oko so

bili slepi, nad ušesi jim je štrlelo par las, drugače so bili plešasti, stari pa so bili 90 let . . .»

Fotograf pomišlja, se nasmehne in reče: «Naj bo, bom napravil, pridite čez teden dni.»

Čez teden dni točno pride Ožbovt, toda slika mu ni baš ugajala. Ožbovt nekaj časa pomišlja, potem pa reče: «Podobna jim ta slika ni, to se pravi, no, v grobu so se gotovo že močno izpremenili . . .»

Pas.

Pride prijatelj k prijatelju v obiske. Ko jutraj vstane, si opasa hlače z močnim jermenom in se gre umivat, tedaj ga vpraša domači sinko:

«Stric, ali si oženjen?»

«Sem,» pravi stric.

«Ali imaš kaj otrok?»

«Nimam, dečko, nobenega.»

«Ej, čemu tedaj potrebuješ pas, če nimaš otrok!» se čudi mali dečko.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Trbovlje. Za zadnjo številko je bilo prepozno. V tej številki nismo priobčili, ker so mogoče dogodki dopis že prehiteli. Pišite še!

Srednje Cameljine. Ne moremo priobčiti radi tega, ker je preveč osebno in žaljivo. Priobčitev Vaše pesmi bi nam nedvomno nakopala tožbo, pa če je tudi vse res, kar ste napisali. Pošljite nam kaj umerjenejšega.

Slabost? Slabo spanje? Nervoznost? Neveselje do dela? Ali se pojavljajo večkrat različne bolečine? Dober prijatelj ob takih slabih dneih je pravi Fellerjev Elza Fluid! Dober prav tako za umivanje in obloge kakor kot kosmetikum za usta, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolje delujoč kakor francosko žganje! Z zavojnico in poštnino vred: 3 dvojne ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev, 36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev z 10%nim doplačilom. Razpošilja ga: Lekar-nar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elza-trg št. 360, Hrvatsko. (b)

Potrebno je, da morete kupiti povsod Fellerjev Elza-Fluid!

Ako sprovedite, da Fellerjevega pravega Elza Fluida k'o ne morete dobiti, Vas prosimo, da nam to naznačite; takoj nato Vam bomo sporočili najugodnejše mesto, kjer se prodaja:

To je najboljšje, kar sem kdaj okušal!

Prav Fellerjev Elza-Fluid kot dobrodošlo sredstvo za drgavanje! Za udel! Za vrat! Za glavo! Za zobe! Za negovanje kože! Kot kosmetikum! Za negovanje ust! Pozimi! Poleti! Pri tisoč priložnostih se pokaže kot blago delujoč, bolečino lajšajoč, koristen in mnogostransko uporabljen. Je veliko močnejši in deluje boljše kakor francosko žganje. Sploh najboljšje sredstvo to vrste! Nekoliko kapije zadostuje, da tudi vi poročate:

To je najboljšje, kar sem kdaj okušal!

Z zavojnico in poštnino vred stane: 3 dvojne steklenice ali 1 specialna steklenica 24 Din; 12 dvojnih steklenic ali 4 specialne steklenice 85 Din; 24 dvojnih steklenic ali 8 specialnih steklenic 151 Din; 36 dvojnih steklenic ali 12 specialnih steklenic 214 Din.

KOT PRIMO: Elza-oblit korec kurja očesa po 4 dinarje in 6 dinarjev; Elza-mentolni črtički 2 dinarjev; Elza-švedska tinktura za želodec; Elza-zagorski sok za prsi in zoper kašelj; Elza-ribje olje 2 dinar ev; Elza-voda za usta 12 dinarjev; Elza-koloinna voda 15 dinar ev; Elza-kumek miris za sobo 15 dinarjev; glicerol po 4-50 dinar in 18 dinarjev; Lysol, Lysolform po 26 dinarjev; kumekl ča od 2 dinarjev navzgor; originalno Radikum francosko žganje, velika steklenica, 15 dinar ev; Elza-mrčeni prašek 10 dinar ev; strup za podgane in miši 8 dinar ev. Pri primotu se zavojnica in poštnina posebe obračunavata.

K tem cenam se primračnava sedaj 10%,no doplačilo. Pisma se naj naslavljaajo natančno takole: **EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elza-trg št. 360, Hrvatsko.**

SLAVENSKA BANKA D., ZAGREB

PODRUŽNICA: LJUBLJANA.

Delniška glavnica Din 50,000.000.— in rezerve preko Din 12,500.000.—

Podružnice: Beograd, Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Sibenik, Vršac, Wien.

Ekspoziture: Rogaska Slatina (sezonska), Škofja Loka in Jesenice.

Agenciji: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

Afilijaciji: Slovenska banka, Ljubljana; Jugoslavenska industrijska banka d. d., Split.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.